БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 202 (17.186). ● 3 сентябрь 1978 йил, якшанба ● Баҳоси 2 тийин.

ЯНГИ ПАХТА ПУНКТЛАРИ

БУХОРО («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бухоролик азамат пахтакорлар бу йил она-Ватанга 600 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун қизғин курашмоқдалар. Бу, ўтган йилгидан анча ортиқ. Аммо шунча пахтани мавжуд пахта пунктлари ўз бағрига сиғдиролмайди. Шу мақсадда областда тағин 5 та янги пахта қабул қилиш пункти қуриб битказилди. Улар Жилвон, Ўртачўл, Маханкўл массивларининг қўриқ ерларида етиштирилган пахтани қабул қилиб олишга мўлжалланган.

Ҳар куни йиллик пландинг 6—8 проценти миқдорида пахта қабул қилиб олишни таъминлаш учун бу пунктларда барча шарт-шароит ҳозирланган. Шунингдек, 34 та тайёрлов пунктида пахта ғарамлари учун қўшимча майдончалар қурилди. Лабораторияларнинг асбоб-ускуналари янгиланди.

ДЕФОЛИАЦИЯ БОШЛАНДИ

ИШТИХОН. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Самарқанд область Иштихон районининг колхоз ва совхозлари бир неча йилдан бери пахта ҳосилини шаҳарликлар ёрдамисиз ўз кучлари ва агрегатлар ёрдамида йиғиб-териб олмоқдалар. Районда ўтган йили ялпи ҳосилнинг 72 проценти «зангори кема»ларда териб олинган эди. Бу йил уни 85 процентга етказиш планлаштирилди. Шу муносабат билан 19 минг гектар ердаги ғўза машина теримига ажратилди. 400 та пахта териш машинаси ишлаши белгиланди.

Айни вақтда райондаги қатор хўжаликлар трактор аппарати билан дефолиация қилишни бошлаб юбордилар. «Халқобод» колхозининг Неъмат Зубайдуллаев бошлиқ бригадасида тракторчи Ислом Кенжаев ҳар куни 10 гектар, «Янгикент» совхозининг Барот Муҳиддинов раҳбарлик қилаётган бригадасининг «ОВХ-14» аппаратини бошқарган механизатор Йўлдош Исмоилов 11 гектар ердаги ғўзани дориламоқда.

Ўтган йили машина теримида рекорд қўйган «8 Март» колхозида дефолиацияни уюшқоқлик билан бошлашди. Колхозининг Салим Жўраев бошлиқ бригада даласида тракторчи Тоштемир Улуғов ва Саидмурод Қудратов кейинги икки кунда 30 гектар ердаги ғўзани дефолиация қилдилар.

Бултурги мавсумда райондаги «Октябрь» колхози «ОВХ-14» аппарати билан дефолиация ўтказиб, яхши натижаларга эришганди. «8 Март», «Халқобод» колхозлари ва «Янгикент» совхози ушбу ташаббусга қўшилди. Улар ҳам машина теримига ажратилган барча майдондаги ғўзанинг 100 процентини ер аппаратлари ёрдамида дефолиация қилишга ҳаракат қилмоқдалар.

Л. ЭРГАШЕВ.

ҚУЙИ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ

«Партиямизнинг кучи коммунистларнинг ғоявийлиги, активлиги, фидокорлигидадир, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев. — Ҳозир партия халқни буюк яратувчилик вазифаларига бошлаб бормоқда. Ҳар бир коммунист қанчалик юксак ғоявий ва ахлоқий фазилатларга эга бўлса, партиянинг маънавий обрўси шунча юқори бўлади». Бунда партиянинг асоси — бошланғич партия ташкилотлари, цех партия ташкилотлари ва партия группалари партиявий-ташкилий, сиёсий-тарбиявий иш фаолиятининг роли тобора катта аҳамият касб этмоқда. Зеро, ўз ҳаётини Ленин партиясининг улкан ишлари, жўшқин бунёдкорлик фаолияти билан боғлаган ҳар бир коммунист энг аввало ўз партия ташкилотида шаклланади, камол топади.

КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини амалга ошира бориб, республикамизда халқ хўжалигининг барча тармоқларида, айниқса бевосита моддий бойликлар яратилаётган жойларда партия ташкилотларининг уюштирувчилик ва етакчилик ролини ошириш чоралари кўрилмоқда. Бу борада бошланғич партия ташкилотлари составида иш кўраётган цех партия ташкилотлари ва партия группаларининг тузилиши ҳамда уларнинг ишлаб чиқариш муваффақияти таъминланадиган «қайноқ жойларда» иш кўриши алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Партия комитетлари бошланғич ташкилотлар структурасини такомиллаштириб, улар ишлаб чиқариш ва маънавий ҳаётнинг етакчи участкаларида жанговар, таъсирчан, самарали иш олиб боришлари учун партиявий-ташкилий фаолиятнинг турли форма ва методларидан фойдаланаётирлар. Натижада партиямизнинг асоси бўлган қуйи ташкилотлар тобора мустаҳкамланмоқда, жипслашмоқда, бу эса мураккаб сиёсий-хўжалик, партиявий-ташкилий, оммавий-тарбиявий вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш имконини бермоқда.

Республикамизда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, халқ хўжалигининг долзарб масалаларини вақтида илғаб олиш, бутун сиёсий-ташкилий ишни, одамларнинг куч-ғайратини ана шу бош йўналишлардаги ҳаракатнинг самарадорлигини оширишга сафарбар этаётган бошланғич партия ташкилотлари оз эмас.

Наманган шойи газламалар комбинати бошланғич партия ташкилоти ана шуларнинг биридир. Комбинат партия ташкилотига бирлашган 12 цех партия ташкилоти, 22 партия группаси социалистик мусобақани тўғри йўлга қўйганлиги, меҳнаткашларни резервларни тўла-тўкис ишга солиш учун курашга сафарбар этолганлиги туфайли бу ерда йил сайин катта муваффақиятларга эришилмоқда. Комбинатда беш йилликнинг биринчи ярми муваффақиятли якунланди. Планга қўшимча 13 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Ишлаб чиқаришнинг жами ҳажми 36,8 процент, меҳнат унумдорлиги 25,4 процент ўсди. Партия ташкилотининг муваффақияти шундаки, бу ерда унумли ишлаш учун ғоят муҳим бўлган нарса — ишчанлик муҳити вужудга келтирилган. Партком, цех партия ташкилотларининг бюролари, партия группалари хўжалик вазифаларини ишчи ва хизматчилар ўртасида ғоявий-тарбиявий ишларни олиб бориш, уларнинг касб маҳоратини ошириш, коллективда меҳнат ва план интизомини мустаҳкамлаш, кишиларда уюшқоқлик, ўзаро талабчанлик, бир-бирига иззат-ҳурмат ва айрим кишиларнинг хатти-ҳаракатидаги нуқсонларга муросасизлик фазилатларини шакллантириш масалалари билан бевосита боғлиқ ҳолда ҳал этиб келмоқдалар.

Каттақўрғон шаҳар партия комитети ишлаб чиқаришни янги техника билан қайта қуроллантириш, илғор тажрибаларни кенг жорий этиш, технология жараёнларини муттасил такомиллаштиришда қуйи партия ташкилотларининг ролини ошириш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик кўрсатмоқда. Шаҳар партия комитети бошланғич ташкилотлардаги аҳволни чуқур ва комплекс тарзда ўрганиб, уларнинг жанговарлигини ва ишлаб чиқаришга таъсирини кучайтиришга қаратилган муҳим қарорлар қабул қилмоқда. Бу қарорларнинг амалга оширилиши бошланғич партия ташкилотларининг, цех партия ташкилотлари ва партия группаларининг фаолиятини тағин ҳам жонлантириш, коммунистларнинг етакчилигида ташкилий-партиявий ва сиёсий-тарбиявий иш олиб бориш кўникмаларини шакллантириш учун қулай шароит яратиб бермоқда.

Шу кунларда партия ташкилотларида ўтаётган ҳисобот-сайлов йиғилишларида партия қуйи ташкилотлари олиб бораётган жуда катта ташкилотчилик ишлари таҳлил қилинмоқда, улар фаолиятининг усул ва услубларидаги янги тажрибалар умумлаштирилмоқда. Бу йиғилишлар партия қуйи звеноси етуклигининг, ташкилотчилик маҳоратининг ўзига хос кўригига айланмоқда. Коммунистлар меҳнат коллективларига партиявий раҳбарликни янада жонлантиришга оид таклиф ва мулоҳазалар билдирмоқдалар. Ишни жонлантиришга қаратилган масалаларни жонкуярлик билан муҳокама қилмоқдалар.

Ҳисобот-сайлов йиғилишлари шуни кўрсатмоқдаки, бошланғич ва цех партия ташкилотлари, партия группалари коммунистик қурилишнинг олдинги марраларида КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди, партия Марказий Комитети Пленумлари қарорларини амалга оширишни бевосита ташкил этмоқдалар, социалистик мусобақанинг коммунистик меҳнат ҳаракати, «Минглар шартномаси», «Ишчи эстафетаси» сингари формаларини қўлланиб, янги инсон — юксак ғоявий, ахлоқий пок, маънавий соф, ташаббускор, изланувчан, ўзига ва бошқаларга талабчан, камчиликларга муросасиз ажойиб замондошларимизни вояга етказмоқдалар.

Шу билан бирга ҳали ишда етарли ташаббус кўрсатмаётган, одамларни коллектив олдида турган вазифаларни бажаришга отлантира олмаётган, партиявий ишни бўшаштириб юборган, камчиликлар билан муросасозлик қилаётган ташкилотлар ҳам бор. Бундай партия ташкилотлари корхоналар, муассасалар ишига суст таъсир кўрсатаётирлар, ишлаб чиқариш масалаларини ҳал этишда, социалистик мусобақани ташкил қилишда коммунистлар авангардлигини таъминламаётирлар. маъмурият фаолиятини назорат қилиш ҳуқуқини тўла амалга оширмаётирлар. Республикамизда ишлаб чиқариш қувватлари тўла ўзлаштирилмаётган корхоналар, капитал маблағларни кўплаб объектларга сочиб юбориб, қурилишларни йилдан-йилга судраб келаётган бошқармалар, план топшириқларини уддалай олмаётган, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқараётган, мавжуд резервларни ишга солмаётган коллективларнинг сони кескин камаймаётганининг сабабини ҳам ана шундан излаш керак. Шу нарса ачинарлики, баъзи бошланғич партия ташкилотлари ишидаги камчиликлар аниқлангандан кейин ҳам уларни бартараф этишнинг шошилинч амалий чораларини кўрмаётирлар.

Айни вақтда қуйи партия ташкилотларининг ролига етарли баҳо бермаётган, шу сабабли, айниқса, цех партия ташкилотлари ва партия группаларининг жонли ташкилотчилик ва тарбиявий иш олиб боришини таъминламаётган партия комитетлари ҳам учрайди. Ҳисобот-сайлов йиғилишларида коммунистлар район ва шаҳар партия комитетлари аппаратларига ҳақли эътирозлар билдираётганликларининг, қуйи ташкилотлар ишини яхшилаш юзасидан конкрет таклифлар киритаётганликларининг боиси ана шундадир.

Партия комитетлари КПССнинг қуйи звеноси жанговарлигини янада кучайтириш ва коллектив ҳаётида уларнинг ролини оширишда ҳисобот-сайлов йиғилишларидан самарали фойдаланмоқлари лозим. Қуйи партия ташкилотларининг секретарлигига, партия бюролари ва партия комитетлари составига коллективда обрў-эътибор қозонган, актив ва ташаббускор коммунистлар сайланишига эришмоқлари керак. Ҳисобот-сайлов йиғилишлари қабул қилаётган қарорларнинг бажарилишини таъминлаш, партия ташкилотларида чинакам жонли ташкилотчилик ишини кучайтириб юбориш мақсадида партиявий-ташкилий фаолиятнинг барча воситаларидан ғоят оқилона фойдаланмоқ даркор. Буларнинг ҳаммаси бошланғич ва цех партия ташкилотлари, партия группаларининг ролини кучайтириш, КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишда уларнинг сиёсий ташкилотчилик ишини янада жанговар тус олдириш имконини беради.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

Пойтахт области маккажўхорикорлари ўримни кун сайин юксак суръат билан олиб бормоқдалар. Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхоз миришкорлари дон учун экилган 100 гектар маккажўхорининг ҳар гектаридан 80 центнердан «каҳрабо дон» етиштириш мажбуриятини олишган эди. Куни кеча улар бу юксак маррани эгаллашди. Суратларда: (чапда) илғор комбайнчилардан Э. Юнусов ва Ў. Ҳайдаров ўртоқлар сердон сўталарни кўздан кечиришяпти. Ўнгда эса «Херсонец» агрегатлари билан маккажўхори ўрилмоқда.

Ж. ЎРАЕВ фотолари.

МАККАЖЎХОРИКОРЛАР ЮТУҒИ

Чуст районининг маккажўхорикорлари бу йил бир миллион пуд дон етиштириб, социалистик мажбуриятларини бажардилар. 1393 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 77 центнердан дон олинди. «Ғалаба» совхози, «1 Май» колхози ва бошқа хўжаликларнинг энг яхши бригадалари ҳар гектар ердан 100 центнердан ва бундан ҳам кўпроқ дон йиғиштириб олдилар.

* * *

Олот районининг маккажўхорикорлари давлатга қўшимча равишда дон сотиш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларининг муҳим бандини бажардилар. Ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 80 центнердан дон олинди.

ДАСТЛАБКИ ТОННАЛАР

Сурхондарёдан хушхабар келди: Жарқўрғон, Шеробод, Қумқўрғон районларининг хўжаликлари уруғлик пахтани теришга киришдилар.

Республиканинг энг жанубидаги область колхозлари ва совхозларида бу йилги мавсумда қарийб 66 минг тонна уруғлик пахта териб олиниши керак. Шу миқдордаги уруғлик пахтанинг қарийб 35 минг тоннаси ингичка толали «оқ олтин»дир. Ингичка толали уруғлик пахтадан Сурхондарё областида, шунингдек Ўзбекистоннинг бошқа районларида фойдаланилади. Бу йил тайёрланадиган уруғлик пахтанинг анчагина қисми биринчи тип тола берадиган «С-6037» пахта нави бўлади.

* * *

Фарғона область Тошлоқ районидаги хўжаликларнинг далаларида пахта чаман-чаман очилди. Ленин номли колхознинг чигит барвақт экилган участкаларида ҳосилни йиғиштириб олишга киришилди. 1312 гектар майдоннинг ҳар гектаридан қирқ центнердан «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олган бу хўжаликнинг бригадалари хирмонларига дастлабки тонналар тўкилди.

Риштон районидаги «Коммунизм», Ленинград районидаги Энгельс номли колхозлар, «Ғаниобод» совхози ва Фарғона областидаги бошқа хўжаликларда пахтани танлаб теришга киришилди.

ЮКСАК МАРРА

Ҳосилнинг 80 проценти машиналарда терилади

1978 йил пахтакорлар учун катта синов йили бўлди. Табиий қийинчиликлар юз берди. Ёз ойларида қишлоқ хўжалик зараркунандалари кўпайди. Аммо саросимага тушмадик, билимимиз, куч-ғайратимиз, техника воситалари, ички резервларни унга қарши қўйдик. Бугун шуни қувонч билан айтамизки, ҳамма майдонларда пахтадан юксак социалистик мажбуриятимизни қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштирдик.

3750 гектар майдонда ғўза ўстиряпмиз. Юқорида айтилган табиий офатлар туфайли айрим карталарда ғўзалар нисбатан сийрак бўлиб қолди. Шуни ҳисобга олиб, бир туп ғўзадан икки туп ғўзанинг ҳосилини олиш учун кураш бошладик. Ғўза парваришини 15 сентябргача қизғин давом эттиришга қарор қилинди. Далаларимизда тўсиқлар ўрнатилган чопиқ тракторлари узлуксиз ишлатиляпти, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши профилактик чоралар кўряпмиз. Ҳар туп ғўзада 12—13 тагача тўқ кўсак пайдо бўлди. Бундай шароитда парваришни янада кучайтиришимиз. нисбатан кам ҳосилли майдонларда табақалаб қўшимча парвариш ўтказишимиз керак.

Гектаридан 40 центнердан пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини олган эдик. КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорлари, партия Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумдаги докладидан руҳланиб ҳосилдорликни гектар бошига 45 центнерга етказиш ҳақида қўшимча мажбурият олдик. Зарбдор йилда она-Ватанга пландаги 10 минг 800 тонна ўрнига 17 минг тонна аъло сифатли пахта етказиб бериш мақсадимиздир. Бу маррани ҳалол меҳнат билан сўзсиз эгаллаймиз.

Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг бу йилги пахта ҳосилини тезкорлик билан йиғиб-териб олиш ва давлатга юқори сорт билан етказиб бериш ҳақидаги қарори эълон қилинди. Пахтакорларимиз бу қарорни кўтаринки руҳ билан муҳокама қилдилар, йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказиш тадбирларини белгиладилар.

Зарбдор йилда совхозимиз бўйича пахта тайёрлашни ўтган йилдагига нисбатан 3 минг тонна кўпайтирамиз. Илғор бригадаларимиз ҳосилдорликни 55—60 центнерга етказиш ҳақида юксак мажбуриятлар олди. Булар орасида Ленин ордени кавалери Муродали Бобоқулов, Муҳаммад Бекмуродов, Ҳазрат Ражабов, Маҳмуджон Камолов каби пахта усталари бошчилик қилаётган бригадалар бор. Бу коллективларда ҳозирдаёқ ҳар туп ғўзада 15—16 тагача бўлиқ кўсак ҳосил қилинди. Шуни ҳам айтиш керакки, бригадаларнинг аъзолари ғўза парваришини жадаллик билан олиб бормоқдалар. Совхозимиз бўйича нисбатан кам ҳосилли ҳисобланган 400 гектар майдондаги ғўзага яна бир марта қўшимча парвариш берамиз.

Бу йил машина теримига ниҳоятда зўр берамиз, аниқроқ қилиб айтганда, ялпи ҳосилнинг 80 процентини машиналарда териб оламиз. Ҳозир машина теримига ер ажратиш, белгилар қўйиш тугалланди. Яқин кунларда карталарнинг икки четидан айланма майдончалар очамиз. Механизаторларимиз ҳамма терим машиналарини ремонтдан чиқариб қўйдилар. Равшан Остонақулов, Рустам Ҳамроев, Расул Эшқувватов, Икром Бўриев, Ўрол Ўроқов каби механик ҳайдовчиларимизнинг ҳар бири мавсумда 250—300 тоннадан пахта териш мажбуриятини олдилар. Улар қайси карталарга чигит экан, ғўза парваришини ўтказган бўлсалар, ўша майдонларнинг пахтасини ҳам териб берадилар.

Ипатоволиклар методи асосида ташкил қилинган терим отрядлари меҳнат унумдорлигини оширишда ҳал қилувчи роль ўйнади. Буни ўтган йили ўз тажрибамизда синаб кўриб, тўла ишонч ҳосил қилдик. Бу йил шу асосда «зангори кема»ларни группалаб отрядларга биркитдик. Ҳар бир отрядда 6—7 та терим машинаси бўлади. Уларнинг ҳар бирини сменадошлик йўли билан икки механик ҳайдовчи бошқаради. Отрядларга маданий-маиший, савдо, медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш мақсадида звенолар туздик. Уларда малакали ходимлар иш олиб боради. Савдо ва медицина хизмати кўрсатиш дала шийпонларига кўчирилади. Механик ҳайдовчилар, тележкачилар ва бошқа терим билан боғлиқ бўлган кишиларнинг ҳаммаси иссиқ овқат, чой, сабзавот маҳсулотлари, мева-чева билан мунтазам таъминланади. Кўп болали оналар ҳақида ғамхўрликни ҳар қачонгидан кучайтирамиз.

Машина териминининг тақдирини ҳал қилувчи факторлардан бири дефолиацияни энг яхши агротехника муддатларида ва юқори сифатли қилиб ўтказишдан иборатдир. Биз бу йил дефолиацияни табақалиб ўтказамиз. Химикатларни ташиб олдик, пуркагич аппаратларни тайёрлаб қўйдик. Химизаторларимиз бу ишни бажарадиган кишилар билан инструктаж ўтказишди. Ҳар туп ғўзада икки-уч кўсак очилганда дори сепишни бошлаймиз. Биринчи дори сепишда баргнинг 75 проценти тўкилмаса, ўша майдонларга табақалаб яна химикат сепамиз. Умумий кўсакларнинг 65—70 проценти очилганда эса машина теримини оммавий равишда бошлаймиз. Теримнинг дастлабки кунларида 3—4 процентдан пахта тайёрлаймиз. Кейинчалик суръатни 8—10 процентгача кўтарамиз. Ҳар бир машинада кунига ўртача 12—15 тонна пахта терилишини таъминлаймиз.

Машина териминининг тақдирини ҳал қилувчи факторлардан яна бири бегона ўтнинг бўлмаслигидир. Кейинги суғоришдан сўнг айрим карталарда бегона ўт пайдо бўлди. Совхоз маъмурияти ва партия комитети бутун куч, техника воситаларини бегона ўтларни тезкорлик билан йўқотишга сафарбар этмоқда. Машина терими бошлангунча бирор туп бегона ўт бўлмаслигига эришамиз. Бу билан машиналарнинг унумли ишлашига қулай шароит яратамиз.

Пахта йиғим-терими билан боғлиқ бўлган бошқа ишларни ҳам меъёрига етказиб қўйдик. Дала шийпонлари қайта жиҳозланиб меҳнаткашларнинг маданий ҳордиқ чиқариш жойига айлантирилди. Йўллар, кўприклар тузатилди. Тош-тарозилар, теримчилар учун кўп хонали этаклар тайёрлаб қўйилди.

Бу йил етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини студентлар, мактаб ўқувчилари, шаҳарликларни сафарбар этмасдан ўз кучимиз билан қисқа фурсатда йиғиб-териб олиш ниятидамиз. Шу мақсадда машиналар иш унумини кескин оширамиз.

Совхозимиз пахтакорлари зарбдор йилда гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» ҳосили олиш ҳақидаги сўзларининг устидан чиқадилар.

Т. БОБОҚУЛОВ,
Бухоро область Навоий районидаги «Гигант» совхозининг деректори.
Т. БОЛТАЕВ,
партия комитетининг секретари.

ТЕРИМ МАШИНАСИГА СИФАТ БЕЛГИСИ

«ХВН-1,2А» пахта териш комбайни йиғим-терим арафасида давлат Сифат белгисига сазовор бўлди. Шу тариқа «Ташсельмаш» заводининг коллективи беш йилликнинг учинчи йили учун қабул қилган мажбуриятнинг асосий бандларидан бири бажарилди.

Ингичка толали пахта териш учун мўлжалланган бу машина пахтани териш ва дастлабки тозалашни бирга қўшиб олиб боради. Машина 80 от кучига эга бўлган тракторга тиркалганида унинг тезлиги ошади, терим ишларининг сифати яхшиланади.

«ХВН-1,2А» — давлат Сифат белгисига сазовор бўлган пахта териш комбайнларининг иккинчи туридир. Йил бошида «17ХВ-1,8Б» машинасига фахрий беш бурчак тамғаси босилган эди. Эндиликда эса «Ташсельмаш» заводи ишлаб чиқараётган пахта териш агрегатларининг 35 процентига ана шу эмблема қўйилган.

Бултур завод ингичка толали пахта терадиган комбайнларни кўплаб ишлаб чиқаришга киришди. Ўша пайтда планда белгиланган 650 та ўрнига 921 та машина тайёрланди. Бу йил корхона конвейеридан ана шу маркадаги 1600 та «зангори кема» тушади. Машиналарнинг ҳаммасини колхоз ва совхозларга муддатидан илгари етказиб беришга қарор қилинди.

Сифат белгиси қўйилган комбайнларнинг дастлабки туркуми Туркманистон деҳқонларига жўнатилди.

(ЎзТАГ).

БУЮРТМАЛАР МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Жиззах область Пахтакор районидаги ремонт-механика заводи «Ивановоирсовхозстрой» трести номига дренаж системалар қувурларини муддатидан бир ой барвақт жўнатди. Сув сақланадиган чўмлар, бошқа ускуналар ҳам графикдан илгари тайёрланди.

(ЎзТАГ).

Биргаликда олиб борилаётган тадқиқотлар программаси тугай деб қолди

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 2 сентябрь. (ТАСС). «Союз-6» — «Союз-29» — «Союз-31» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг халқаро экипажи биргаликда олиб борилаётган тадқиқотлар ва экспериментлар программасини тугалламоқда.

Бугун комплекс ичида иш куни эрталаб соат 8 дан бошланди ва Москва вақти билан соат 22 гача давом этади. Владимир Коваленок, Александр Иванченков, Валерий Биковский ва Зигмунд Йен «Союз-29» кемасини ерга қайтишга тайёрлай бошладилар. Космонавтлар кема ичидаги системалар ва двигатель установкаси ишини текширмоқдалар, ўтказилган тадқиқотлар ва экспериментларнинг материаллари солинган контейнерларни туширувчи аппаратга, фойдаланилган асбоб-ускуналарни яшаш бўлмасига олиб ўтмоқдалар. Жумладан, фотоплёнка солинган кассеталар, «Қотишма», «Кристалл» қурилмаларида космик материалшунослик юзасидан технологик экспериментларни бажарган чоғда олинган моддалар солинган капсулалар, биологик объектлар солинган қутилар ерга етказилади.

Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикасининг олимлари биргаликда ишлаб чиққан технологик ва медицина-биологик экспериментлар бугун кечқурун комплекс ичида ниҳоясига етказилади.

Орбитадан олинган докладларга ва телеметрик ахборот маълумотларига кўра «Салют-6» — «Союз-29» — «Союз-31» комплекси ичидаги системалар нормал ишлаб турибди.

Коваленок, Иванченков, Биковский ва Йен ўртоқлар ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

ТЕХНИКА ШАЙ

КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган Марҳамат районидаги Ильич номли колхоз пахтакор ва механизаторлари 10 минг тонналик «оқ олтин» хирмони бунёд этиш, ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш учун курашмоқдалар. Етиштирилган ялпи ҳосилнинг 70 проценти «зангори кема»лар бункеридан тўкилади.

Хўш, бу вазифани бажаришга қандай тайёргарлик кўрилмоқда? Мана, колхоз машина-трактор парки. Бостирмалар остида пахта териш агрегатлари саф тортиб турибди. Уларнинг ҳаворанг бўёғи худди завод конвейеридан эндигина чиққандек ялтирайди. Прицеплар ҳам сафга тизиб қўйилибди. Улар сифатли ремонтдан чиқарилиб, пахта терими мавсумига тахта қилиб қўйилган. 34 та терим агрегати, 4 та кўсак терадиган, 15 та кўрак чувийдиган агрегат, 8 та юклагич, 69 та прицеп мавсумга тайёр. Янги сотиб олинган иккита пахта териш машинаси бу йил колхознинг техника қувватини янада оширади.

Техника ремонтини тез ва соз ўтказишда токарь Алижон Сулаймонов, слесарь Камолжон Саидов, темирчи Сотиболди Исмонов, пайвандчи Ҳамиджон Бекмирзаев ва бошқаларнинг хизмати катта бўлди.

Бу йил 36 та терим агрегатининг иш унуми ҳар қачонгидан ортади. Чунки 72 нафар механизатор қайта тайёрловдан ўтди. Улар мавсум учун зиммаларига юксак мажбуриятлар қабул қилишди. Йиғим-теримда ипатоволиклар тажрибасини кенг қўллаш режаси белгиланди.

А. ЭРАЛИЕВ,
Андижон области.

ШОЛИГА ЎРОҚ ТУШДИ

Қорақалпоғистон АССРдаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозининг шолизорларига бултургидан 20 кун барвақт ўроқ тушди. Бу ерда Ўзбекистонда биринчи бўлиб шолини танлаб ўришга киришилди.

Хўжаликда Ипатово районини ғаллакорларининг тажрибасига асосланиб бешта механизациялашган комплекс тузилди. Натижада ўрим-йиғим ва шоли янчиш тезлашади. Тезпишар «Кубань-3» нави экилган минг гектар ерда шоли ўрими бошлаб юборилди. Шундан кейин ўрим конвейери серҳосил «Ўзрос» нави экилган 5 минг гектардан иборат асосий майдонга ўтади. Совхоз коллективи бу йил гектар бошига 60 центнердан ҳосил кўтариш мажбуриятини олган. Шоликорлар КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорларига жавобан шундай иш қилдилар.

Бу йил Қорақалпоғистонда шолипоялар 50 минг гектардан зиёд майдонни эгаллаган. Автоном республика деҳқонлари камида 220 минг тонна шоли хирмони кўтаришни мўлжаллаб турибдилар.

(ЎзТАГ).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

1 сентябрда СССР Министрлар Советининг мажлиси бўлди. Бу мажлисда 1979 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани ва СССР Давлат бюджети лойиҳалари муҳокама қилинди.

СССР Министрлар Совети министрларга, давлат комитетларининг раисларига ва СССР бошқа идораларининг раҳбарларига КПСС XXV съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги пленумлари қарорларига ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантириш масалаларига доир йўл-йўриқларига амал қилиб, 1979 йил плани ва бюджети лойиҳаларини қўшимча равишда кўриб чиқишни топширди. Бунда ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва иш сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлиги ва фойдани кўпайтириш суръатларини жадаллаштириш, меҳнат, материал ва молиявий ресурсларни тежаш ҳамда халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида ички резервларни сафарбар қилиш зарурлиги кўзда тутилди.

СССР Министрлар Совети Президиумига 1979 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани ва СССР Давлат бюджети лойиҳаларини СССР Госплани, СССР Молия министрлиги, иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари Раислари, СССР министрлари, давлат комитетларининг раислари ва СССР бошқа идораларининг раҳбарлари иштироки билан, шунингдек олимларни ва илмий-тадқиқот ташкилотларининг ходимларини жалб этиш йўли билан кўриб чиқиш ва бу лойиҳаларни тасдиқлаш учун тайёрлаш топширилди.

КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленумининг қарорларига мувофиқ СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ва СССРнинг тегишли министрликлари ҳамда идораларига барча қишлоқ хўжалик экинлари ҳосили ўрим-йиғимини муваффақиятли тугаллаш, дон, кунгабоқар, қанд лавлаги, пахта, картошка, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш юзасидан 1978 йилги белгиланган планларни тўла ва ошириб бажариш, кузги экинлар экиш ва шудгор қилишни ўз вақтида ўтказишни таъминлашни, шунингдек жамоат чорвачилигини ва гражданларнинг шахсий мулкида бўлган молларни озуқа билан тўла таъминлашни топширди.

СССР Министрлар Совети мажлисининг ишида КПСС Марказий Комитетининг секретари Я. П. Рябов қатнашди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин нутқ сўзлади.

БУГУН — БУТУНИТТИФОҚ НЕФТЬ ВА ГАЗ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

САМАРАДОРЛИК — БАЙРОҒИМИЗ

Улуғ ва қудратли Советлар мамлакати она ер заминидаги «зангори олов» ва «қора олтин» конларини тинимсиз изловчи, уни истеъмолчиларга етказиб берувчи нефть ва газ саноати ходимларининг анъанавий байрамини нишонламоқда. Бугунги байрам қутлуғ воқеага — буюк доҳий В. И. Ленин томонидан имзоланган нефть ва газ саноати корхоналарини национализация қилиш тўғрисидаги декретнинг олтмиш йиллигига тўғри келди. Ушбу ҳужжат мамлакатимизда халқ хўжалигининг муҳим тармоқлари ҳисобланган нефть ва газ саноати тараққиётига асос солган эди.

Ўтган олтмиш йил мобайнида Совет Иттифоқи, жумладан, Ўзбекистон индустрияси катта йўлни босиб ўтди. Унинг бугунги қудрати ва миқёсини бир сўз билан ифодалаб бўлмайди. Ҳозир республикамизда саноатнинг юздан зиёд тармоғи мавжуд. Айниқса, энергетика, химия, нефть, газ, кўмир, кон-руда, металлургия, машинасозлик ва бошқа тармоқлар беқиёс юксалди. Ўзбекистон саноатининг бу даражада ривожида республика нефтчилари ва газчиларининг муносиб ҳиссаси бор.

Жонажон Коммунистик партиянинг 1978 йилни зарбдор меҳнат йилига айлантириш даъватига жавобан ҳормай-толмай меҳнат қилаётган Ўзбекистон нефтчилари ва газчилари мамлакатимиз иқтисодий қудратини янада ошириш, халқ хўжалиги тараққиётини жадаллаштириш мақсадида «зангори олов» ва «қора олтин» конларини қидириш ва ишга туширишда бир қатор муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Улар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети Мактубида олға сурилган вазифаларни ҳал этишда социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, зиммаларидаги план топшириқлари ва социалистик мажбуриятларни шараф билан адо этяптилар. Ўтган саккиз ойлик иш натижалари фикримизга далилдир.

«Узбекнефть» ишлаб чиқариш бирлашмаси корхоналари коллективлари ўтган саккиз ой ичида планга қўшимча минглаб тонна нефть ва газ қазиб чиқардилар. Белгиланганидан 795 минг сўмлик кўп маҳсулот реализация этилди. Меҳнат унумдорлиги пландагига нисбатан 3,7 процент ошди.

Ўзаро социалистик мусобақада кўп йиллардан бери олдинги ўринлардан бирини «Средазтрансгаз» бирлашмаси коллективи ўз қўлида сақлаб келмоқда. Мазкур бирлашма ҳар йили ойлик ва квартал топшириқларини ошириб бажариб, СССР Газ саноати министрлиги ва тармоқ касаба союзи марказий комитетининг кўчма Қизил байроғига сазовор бўлмоқда.

Бирлашма коллективи газ узатиш бўйича саккиз ойлик давлат планини муддатидан илгари, 29 августда бажарди. Пландан ташқари бир неча ўн миллион куб метр «зангори олов» Бухоро — Урал ва Ўрта Осиё — Марказ газ қувурлари орқали мамлакатимизнинг йирик саноат районларига етказиб берилди.

«Средазнефтегазстрой» тресги коллективи ҳам коммунистик меҳнат намунасини кўрсатаётир. У ҳозирги кунда фақат Ўрта Осиё территориясидагина эмас, балки Сибирь ўлкасидаги янги очилаётган нефть ва газ конларини тезроқ ишга тушириш ишларида ҳам фаол қатнашмоқда. Комсомольск-Челябинск нефть узатиш трассасида жонбозлик кўрсатаётган ушбу трест қурувчилари ўнинчи беш йиллик учинчи йили топшириқларини ортиғи билан бажара бориб, СССР Нефть ва газ саноати корхоналари қурилиши министрлиги ҳамда тармоқ касаба союзи марказий комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритишга муяссар бўлдилар.

Юқорида айтилган ютуқлар ўз-ўзидан қўлга киритилмади, албатта. Булар мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланиш, янги техника ва илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий қилиш, нефтчилар ва газчилар фидокорона меҳнати, социалистик мусобақа тўғри йўлга қўйилганлигининг самарасидир. Биз ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ҳар томонлама ошириш учун авж олиб кетган умумхалқ курашида фаол қатнашиб, юксак кўрсаткичларга эришаётган «Андижаннефть» ва «Каршинефть» бошқармалари, Чимён ремонт-механика заводи, «Союзузбекгаз» тресги, Муборак газни қайта ишлаш заводи, «Средазнефтегазстрой» трестига қарашли 9-махсус қурилиш бошқармаси ва «Бухарагазпромстрой» трестининг 5- ва 7-махсус қурилиш бошқармалари коллективлари билан фахрланамиз.

Коллективлар эришаётган муваффақиятларга «Андижаннефть» бошқармасидан Умаржон Косбуланов ва Энвер Жепперов, «Каршинефть» бошқармасидан Каримжон Пўлатов, Андижон пармалаш ишлари бошқармасидан Олимжон Мирзааҳмедов, Қўқон геология-қидирув идорасидан Тўхтасин Фозилов, 3-қурилиш-монтаж бошқармасидан Сергей Ризоев бошчилик қилаётган бригадалар азаматлари салмоқли ҳисса қўшаётганликларини байрам кунида алоҳида таъкидлаймиз. Бу ишлаб чиқариш новаторлари ўзларининг шахсий ибратлари билан бошқа ҳамкасбларини бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан яхшироқ ишлашга руҳлантирмоқдалар.

«Узбекгазпром» бирлашмасига қарашли «Газлинефтегаз» ва «Мубарекгаз» нефть ва газ чиқариш бошқармаларининг операторлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари: Аслон Бомуродов ва Жума Қурбоновлар ҳам мусобақа пешқадамлари сафида боришмоқда.

Республика нефтчиларига Эден Абдулметовнинг номи яхши таниш. У бошчилигидаги пармалаш минораларини монтаж қилувчи бригада Андижон пармалаш ишлари бошқармасида энг илғорлардан ҳисобланади. Пармалаш минораларини йирик блок усулида қуриш, ишчи кучларини рационал жойлаштириш ва бинокорлик техникасидан омилкорлик билан фойдаланиш — мазкур коллективга пармалаш минoралари монтажини графикда белгиланганидан бирмунча тез бажариш имконини берди. Ушбу коллектив уч йиллик план топшириқларини 7 апрелдаёқ бажариб, ҳозир 1979 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Ўзбекистон нефть ва газ саноати ходимлари олдида ўнинчи беш йилликда «зангори олов» ва «қора олтин»ни қазиб олиш соҳасида ҳам, янги конларни разведка қилиш ва очиш соҳасида ҳам улкан вазифалар турибди. Шубҳа йўқки, «оқ олтин» ўлкасининг нефтчилари ва газчилари ички имконият ва резервлардан оқилона фойдаланиб, ишлаб чиқариш қувватлари, меҳнат ва моддий ресурслардан янада яхшироқ фойдаланиш ҳамда фан-техника тараққиётини жадаллаштириш учун зарур бўлган барча чораларни кўрадилар. Улар ўнинчи беш йиллик учинчи йили топшириқларини бажариш ва ошириб адо этиш, СССР янги Конституцияси бир йиллиги ҳамда ВЛКСМ 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани янги босқичга кўтарадилар.

Коммунизм ишига чексиз содиқ бўлган нефтчилар ва газчилар она-Ватанимиз қудратини янада мустаҳкамлаш, КПСС XXV съезди тарихий қарорларини ҳаётга кенг татбиқ этиш учун куч-ғайратларини аямайдилар.

«Зангори олов» ва «қора олтин» ижодкорларининг зарбдор вахтаси давом этмоқда.

А. ИСМОИЛОВ,
«Узбекнефть» бирлашмасининг бош директори.

М. МУҲАМЕДОВ,
Ўзбекистон нефть ва газ саноати ишчилари касаба союзи республика комитетининг раиси.

Тошкент яқинидаги Полторацкий тармоқ-ишлаб чиқариш бошқармаси Тошкент ва Қозоғистоннинг Чимкент, Жамбул, Олмаота шаҳарларини табиий ғаз билан таъминлаб турибди. Бу ишда технология қурилмасининг оператори Исмоил Баядилов билан мутахассислардан Галина Зудилова [ўнгдаги сурат], оператор Тобақобил Арапбоев [чапдаги сурат] жасоратли меҳнат қилмоқдалар.

И. Глауберзон фотолари.

БАЙРАМ ШАРАФИГА

Яқин келажакдаги ўн йил мобайнида мамлакатни ёқилғи ва электр энергия билан таъминлашда нефть ва газ, айниқса Тюмень конлари ҳал қилувчи роль ўйнай беради. Йил бошидан бери халқ хўжалиги пландан ташқари 800 минг тоннадан зиёд нефть ва олти миллиард куб метрга яқин газ олди.

1 сентябрь куни Москвада Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Давлат марказий концерт залига социалистик мусобақа илғорлари — кончилар ва хом ашёни қайта ишловчилар, пармаловчилар ва геологлар, нефть ва газ саноати корхоналарининг қурувчилари, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари тўпланишди.

Президиумда КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих, бошқа расмий кишилар ўтиришибди.

Докладчи — газ саноати министри С. А. Оружев нефтчилар ва газчиларнинг, газ ва нефть қувури қурувчиларининг иш самарадорлигини янада ошириш йўлидаги, ички резервлардан жуда тўла-тўкис фойдаланиш йўлидаги кураши тўғрисида гапирди. Илғор коллективлар беш йилликнинг уч йили топшириқларини СССР Конституцияси кунига бажариш мажбуриятини олиб, белгиланган юксак марраларга комил ишонч билан интилмоқдалар.

Нефть ва газ саноатининг меҳнатчилари шу йилги ва беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга сўз бердилар.

(ТАСС).

ЎЗАРО МАНФААТДОРЛИК ЙЎЛИДАН

ҲАМКОРЛИК МЕВАСИ

Қардош мамлакатлар турдош корхоналарининг социалистик иқтисодий интеграция асосидаги ҳамкорлиги — иш самарадорлиги ва сифатини оширишнинг муҳим омилидир. Қардош мамлакатлардан ҳар бирининг экономикасини энг самарали ривожлантириш ҳамда жаҳон социализм системасини мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида бу ҳамкорликни янада кучайтириш зарурлигини КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси таъкидлаб ўтди. Сиёсий бюро ўртоқ Л. И. Брежневнинг қардош мамлакатлар партия ва давлат раҳбарлари билан Қримдаги дўстона учрашувлари натижаларини маъқуллади.

ТАСС мухбирлари турдош корхоналарга кооперация қандай резервлар очиб бериши тўғрисида ҳикоя қиладилар:

✦ **КИЕВ**

Совет мутахассисларининг лойиҳаларига биноан қурилаётган янги болалар боғчалари ва мактаблари Киев билан Будапештнинг уй-жой массивлари архитектура ансамблларини безайди. Бу ишни типовой ва экспериментал лойиҳалаш зонал-илмий тадқиқот институтининг архитекторлари бажаришди. Киевликлар Болгария, Венгрия, Польша ва Чехословакиянинг кўпгина лойиҳа ташкилотлари билан мустаҳкам амалий алоқа боғлаганлар. Совет мутахассислари яқин орада Украина пойтахтида йирик блоклардан қурила бошлайдиган кўп қаватли уй-жой биноларининг янги туркумини барпо этишда қардош социалистик мамлакатлар лойиҳачиларининг тажрибасини ўрганмоқдалар.

✦ **ОЛМАОТА**

Ип газлама комбинатида Чехословакиядан келтирилган автомат тўқув машиналарига техникавий хизмат кўрсатиш ва уларни ремонтдан чиқариш маркази ишлай бошлади. Бу марказ Чехословакиядаги «Стройтекс» тўқимачилик машинасозлиги бирлашмаси билан биргаликда ташкил этилди. Қозоғистон енгил саноатининг ана шу энг йирик корхонаси ЧССРда тайёрланган ғоят самарадор машина-ускуналар билан таъминланганлиги шу заруратни келтириб чиқарди.

✦ **БОКУ**

Болалар кийими бирлашмасининг янги участкаси маҳсулот бера бошлади. Венгрия корхоналари муддатидан илгари етказиб берган серунум тикув агрегатлари шу ерга ўрнатилган эди. Ана шу машина-ускуналарнинг ишга туширилиши билан асосий ишлаб чиқаришни реконструкциялаш босқичи тугалланди. Бу тадбир жуда кўплаб талаб қилинаётган маҳсулот ишлаб чиқаришни учдан бир ҳисса кўпайтириш имконини беради. Бирлашма — Озарбайжон енгил саноатининг социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида тайёрланган машина-ускуналар ишлатилаётган 40 та корхонасидан биридир.

Мухбиримиз бонг уради

ГАЛАҚУДУҚ САБОҚЛАРИ

Оҳангарон — республикамизнинг ғаллачилик, чорвачилик ва сабзавотчиликка ихтисослашган районларидан бири. Гарчи район экономикасида ғаллачилик билан сабзавотчилик салмоқли ўринни эгалласа ҳам, чорвачилик устун даражада ривожланмоқда. Бу ерда чорвачиликни интенсив ривожлантириш, уни ихтисослаштириш, марказлаштириш ва саноат негизига ўтказиш учун катта имкониятлар мавжуд. Буни ҳисобга олиб районда саноат негизидаги йирик чорвачилик комплекслари барпо этилмоқда. «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозида ўн минг бош бузоқни ўстириб ва бўрдоқига боқиб семиртириб, йилига бир неча минг тонна гўшт етиштиришга мўлжаллаб қурилган ҳамда ҳозир муваффақиятли ишлаётган йирик чорвачилик комплекси шулар жумласидандир.

Райондаги «Галақудуқ» совхозида ҳам саноат негизидаги йирик чўчқачилик комплекси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Ишлаб чиқариш жараёнлари юксак даражада механизациялашган ҳамда автоматлашган ўн тўққизта йирик корпусда бир йўла 78136 бош чўчқа сақланади, ўстирилади ва бўрдоқига боқиб семиртирилади. Комплекс тўла қувват билан ишлай бошлагач, ҳар куни гўшт комбинатига ҳар бирининг тирик вазни ўрта ҳисобда 112 килограммдан келадиган 300 бош чўчқа топшириб турилади. Бир йилда ҳаммаси бўлиб 12 минг 500 тонна гўшт етиштирилади.

Ҳозир комплексда 30 минг бош чўчқа асраляпти, ўстириляпти ва бўрдоқига боқиб семиртириляпти. Ўстирилаётган ва бўрдоқига боқиб семиртирилаётган ҳар бир чўчқа боласининг тирик вазнини бир кеча-кундузда белгиланганидан кўпроқ оширишга эришиляпти. Комплекс коллективи КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларига жавобан бу йил пландагидан анча кўп гўшт етиштиришга қарор қилган. Чўчқабоқарлар ғайрат ва ташаббус билан меҳнат қилмоқдалар. Улар чўчқаларни қочириш, урчитиш, улардан бола олиш, чўчқа болаларини ўстириш ва бўрдоқига боқиб семиртириш, гўшт етиштириш юзасидан белгиланган планлар ҳамда ўз зиммаларига олган мажбуриятларини тўла-тўкис бажаришларига шубҳа йўқ. Ярим йиллик планларни анча ошириб адо этганликлари бундан далолат бермоқда.

Комплекс қурилишини Москвадаги «Гипросельхоз» лойиҳалаш илмий-тадқиқот институтининг типовой лойиҳаси ва «Узгипросельстрой» лойиҳалаш илмий-тадқиқот институтининг авторлик назорати остида «Узбекшахтострой» трестининг 1-кўчма механизациялашган колоннаси коллективи амалга оширди. Аввало шуни айтиш керакки, Леонид Яковлевич Терман раҳбар бўлган ва бош пудратчилик вазифасини ўз зиммасига олган «Узбекшахтострой» трести, хусусан унинг 1-кўчма механизациялашган колоннаси қурувчиларининг эски касали бу сафар ҳам намоён бўлмай қолмади. Бу даставвал, қурилиш муддатига риоя қилмаслик, уни белгиланганидан ортиқ вақтга чўзиб юборишда кўринди. Комплекс қурилиши 1973 йилда бошланиб, 1976 йилда тугалланиши ва фойдаланишга топширилиши керак эди.

Амалда қурилиш белгиланган муддатда бошланди. Аммо уни битказишга келганда қурувчилар сира ҳам шошилишмади. Объект маблағ, ишчи кучи, қурилиш материаллари ва бошқа зарур нарсалар билан ўз вақтида етарли даражада таъминланганлиги, комплексга ўрнатиладиган ускуналар белгиланган муддатларда етказиб берилганлигига қарамай, қурувчилар ўртасида меҳнат интизомининг бўшлиги, мавжуд қурилиш техникаси ва механизмлардан тўла ҳамда самарали фойдаланилмаганлиги сабабли иш жуда секин борди. Натижада комплекс қурилиши белгиланган муддатдан бир йил кечикиб, 1977 йил сентябрь ойининг охирида тугалланди.

Шу муносабат билан ўз-ўзидан бундай ҳаққоний савол туғилади. Комплекс қурилиши бир йил кечиктирилганлиги сабабли 12 минг 500 тонна гўшт кам етиштирилгани учун ким жавоб беради. Қурилиш ташкилотларининг раҳбарлари ўзларининг нўноқликлари, ишни тўғри ташкил эта билмаганликларини тан олиш ўрнига, турли сабаблар ахтаришга интилмоқдалар.

Комплексни қуриш вақтида қурилиш технологияси ва интизоми қўпол равишда бузилди. Ойлик, квартал ва йиллик планлар сурункасига бажарилмади. Штурмчилик қилишга, шошма-шошарликка йўл қўйиш оқибатида ишлар сифатсиз бажарилди.

Натижа шу бўлдики, чўчқахоналарнинг поллари ниҳоятда сифатсиз бўлиб қолди. Технологияга биноан полнинг остки қисмида 10 сантиметр қалинликда керамзитдан қилинган, иссиқ қатлам бўлиши ва у махсус бетон қотишмасидан қилинган уч сантиметр қалинликдаги ҳамда чўчқаларнинг туёғи тегиб турадиган устки қатламга иссиқлик бериб туриши зарур.

Иш сифатсиз бажарилганлиги сабабли керамзит қатлам ёрилиб кетди ва ҳозир чўчқахоналарга чанг чиқмоқда. Бунинг устига, керамзит қатлам қия эмас, балки технологияга хилоф равишда текис қилинганлиги учун устки қатламни ҳамма ерда уч сантиметр ўрнига, корпуснинг бир бошида уч сантиметр, иккинчи бошида эса ўн беш сантиметр қалинликда қилиб, қиялик ҳосил қилишга мажбур бўлинди. Бу чўчқаларнинг иссиқликдан бир ҳилда баҳраманд бўлмаслигига сабаб бўлмоқда.

Тозалаш иншоотлари комплекснинг жуда муҳим ва зарур қисми ҳисобланади. Лекин ана шу иншоотларнинг ҳар икки босқичидаги ишлар чала қолдирилганлиги сабабли улар ишламаяпти. Бу ҳол кўп миқдорда ортиқча маблағ ва куч сарфлашга, катта оворагарчиликка сабаб бўлмоқда, жиддий қийинчилик туғдирмоқда. Комплекснинг насос станцияси ҳали фойдаланишга топширилмаганлиги корхонани сув билан нормал таъминлаш имконини бермаяпти.

Энг ачинарлиси шундаки, давлат комиссияси комплексни фойдаланишга қабул қилиш вақтида тузилган актда ана шу ва бошқа камчиликларни кўрсатган ҳамда уларни бартараф этиш муддатларини аниқ қилиб белгилаган эди. Трест раҳбарлари жиддий нуқсонларга йўл қўйгани учун кўчма механизациялашган колонна бошлиғи В. Лимни вазифасидан бўшатиш ва унинг ўрнига Е. Муравицкийни тайинлаш билан кифояландилар. Белгиланган муддатлар аллақачон ўтиб кетганига қарамай, юқорида кўрсатилган камчиликларнинг биронтаси ҳам шу чоққача тугатилгани йўқ, у комплекснинг нормал ишлашига халақит беряпти. Бу шундан далолат берадики, агар кўчма механизациялашган колоннанинг собиқ раҳбари жиддий хато ва камчиликларга йўл қўйган бўлса, унинг ҳозирги раҳбари ўта кетган даражада масъулиятсизлик қилиб, камчиликларни тугатиш чораларини кўрмаяпти.

Чўчқачилик комплексидаги ишлаб чиқариш жараёнлари юксак даражада механизациялашган ва автоматлашган. Лекин барибир бу ердаги ишнинг муваффақиятини одамлар ҳал қилади. Комплексга ўрнатилган жуда кўп сонли мураккаб машина ва механизмларни одамлар бошқаради. Ҳозир комплексда икки юздан ортиқ киши ишлаяпти. У тўла қувват билан ишлай бошлагач, бу ерда социал, маданий-маиший муассасалар билан биргаликда 717 киши меҳнат қилиши керак. Шу мақсадда комплекс билан бир вақтда 24 минг квадрат метр ҳажмда уй-жой, 1176 ўринли мактаб, 280 ўринли болалар боғчаси, 400 ўринли клуб, савдо маркази, маиший хизмат уйи, 100 ўринли чойхона, фельдшерлик-акушерлик пункти, алоқа узели, совхоз маъмурияти идораси, меҳмонхона бинолари ҳам қурилиши керак эди. Афсуски, қурувчилар бу ишнинг уддасидан чиқмадилар. Улар фақат 8100 квадрат метр уй-жой бинолари қуриш билан кифояландилар.

Галақудуқ сабоқлари ана шулардан иборат. «Узбекшахтострой» тресги раҳбарлари, Ангрен шаҳар партия комитетидаги ўртоқлар бундан тегишли хулоса чиқариб олишлари, бундай ҳолнинг такрорланишига йўл қўймасликлари керак.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг Тошкент область мухбири.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«МУХБИР» — «КОРРЕСПОНДЕНТ»

Журналнинг август сони «Бош йўналишда» сарлавҳали бош мақола билан очилади. «Совет Ўзбекистони» газетаси ва Ўзбекистон информация агентлиги» — ЎзТАГнинг 60 йиллик юбилейи муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг табрикномалари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонлари, шунингдек, «Совет Ўзбекистони» газетаси редакциясига келган қутловлар ва газета ҳақида ҳикоя қилувчи «Партия билан, халқ билан бирга» сарлавҳали мақола журналдан кенг ўрин олган.

«Маҳаллий радио таъсирчанлигининг омиллари» сарлавҳали мақолада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги оммавий ахборот ва пропаганда воситалари самарадорлигини ўрганиш бўйича кенгаш материаллари ёритилган. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» асарларига бағишланган «Ижод манбаи» сарлавҳали мақолада ёзувчи, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Владимир Тюриков ўз таассуротларини журналхонлар билан баҳам кўрган.

«Портретдаги ҳақиқат» сарлавҳали мақолада Ўзбекистон ССР халқ рассоми, СССР Бадиий академиясининг мухбир-аъзоси Раҳим Аҳмедов ижоди ҳақида фикр юритилади.

«Чорвачилик ҳамиша эътибор марказида бўлсин», «Мусобақанинг тарбиявий роли», «Мусобақа ошкоралиги ва таъсирчанлигини кўзлаб» сингари мақолаларда республикамизнинг қатор район газеталари фаолияти чуқур таҳлил қилинган. Журнал саҳифаларида Ўзбекистон Журналистлар союзи ахборот ва репортаж секцияси бюросининг раиси Х. Аслиддинованинг «Сермазмун, жанговар жанр», «Журналист А. Ковалёвнинг «Колхоз радиоузелидан гапирамиз», Ўзбекистон ССР Госкомиздати меҳнатни ташкил қилиш ва иш ҳақи бўлимининг бошлиғи О. Убайдуллаевнинг «Гап касбда эмас, қалбда», филология фанлари кандидати Ю. Жуманазаров ва студент Н. Рўзметованинг «Тилда халқлар дўстлигининг ифодаланиши» сарлавҳали мақолалари ҳам ўрин олган.

Шунингдек, журналда нашриёт, полиграфия, телевидение, радио проблемаларига бағишланган мақолалар, фотомухбирлар ишидан намуналар, репортажлар берилган.

Редакция почтасидан

ШАҲАР ВА ШАҲАРЛИКЛАР

ЧИРОЙ

Бундан йигирма йил илгари Малик чўлида — кўҳна Кармана қишлоғидан бир неча километр нарида янги, социалистик шаҳар қурила бошлаган эди. Йигирма йил! Бу тарих учун бир дақиқадек. Аммо тарихнинг ана шу қисқа даврида шаҳар барпо этилди. Ниҳоят, гўзал Навоий шаҳри қад кўтарди. Ленинград архитекторлари лойиҳалари асосида бутун мамлакатимиз иштирокида қад кўтараётган Навоий кундан-кун гўзаллашиб боряпти. Фақат ўтган йилда 37 минг квадрат-метр уй-жой, маданий-оқартув муассасалари бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилган эди.

Замонавий бинолар орасида сайловчилар наказы билан барпо этилганлари оз эмас. Шаҳарнинг янги, еттинчи микрорайонидаги Парда Очилов кўчасида турувчи сайловчилар ўз депутатларига бир қанча наказлар берган эдилар. Халқ хизматкорларининг жонкуярлиги, тадбиркорлиги натижасида микрорайонда болалар боғчаси ва яслиси, кафе, магазин, сабзавот дўконлари қурилди. Тинчлик посёлкасини газлаштириш 1979 йил планига киритилган эди. Аммо шаҳар Совети депутатларининг аралашуви билан посёлка аҳолиси шу йилнинг ўзидаёқ «зангори олов»дан фойдалана бошладилар. Электр энергияси билан таъминлаш ҳам анча яхшиланди.

— Советимиз депутатларига 36 наказ берилган эди, — дейди шаҳар ижроия комитетининг секретари С. Махнева. — Наказлар ҳар томонлама ўрганилди ва бажариш юзасидан тадбирлар белгиланди.

«Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмасининг аппаратчиси Любовь Мамонова, Навоий ГРЭСининг электр монтёри Лутфия Арабаджи, СССР 50 йиллиги номидаги кон-металлургия комбинатининг ишчиси Зоя Березянская, 4-уй бошқармасининг хизматчиси Людмила Раҳмонова каби депутатлар сайловчиларнинг наказларини бажаришда, айниқса, жонбозлик кўрсатяптилар.

— Анча иш қилдик. Аммо ҳали амалга оширилмаган масалалар кўп, — дейди депутат Татьяна Мякишева. — Шуниси қувончлики, белгиланган тадбирларни амалга оширишда кенг жамоатчилик бизга яқиндан ёрдам бермоқда. «Навоиазот» бирлашмасида, цемент заводи ва «Югпроммонтаж» трестидаги активларимиз шаҳар Советининг таянчларидирлар. Шу кунларда саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида Навоий шаҳрининг 20 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа тобора авж олдирилмоқда. Депутатлар бу мусобақада бошқаларга ўрнак бўляптилар.

А. ФОЗИЛОВ,
Бухоро области.

МУЛОҲАЗА ВА ИСТАКЛАР

«ЎҚИТУВЧИЛАР УЙИ» ЁРДАМГА МУҲТОЖ

Республикамиз пойтахтида «Тошкент шаҳар маорифчилар уйи» («Шаҳар ўқитувчилар уйи»)нинг ташкил топганига ҳам қирқ йилдан ошди. Илгари «Ўқитувчилар уйи» Лабзак кўчаси — Пушкин номли истироҳат боғининг рўпарасидаги баҳаво ерда жойлашган бўлиб, бу ер анча қулайликларга эга эди. Ўша пайтда «Ўқитувчилар уйи» қошида ўндан ортиқ тўгарак бўлиб, буларга катта ҳаёт йўлини босиб ўтган пенсионер-ўқитувчилар раҳбарлик қилар эдилар. Шунингдек, шаҳарнинг методик маркази ҳисобланиб, ўқитувчилар учун турли мавзуларда мароқли лекция ва суҳбатлар ўтказиб туриларди.

Маълумки, «Ўқитувчилар уйи» 4-поликлиника ёнидаги торгина ҳовлига кўчиб ўтганига ҳам ўн йилдан ошди. Аммо унинг нураб кетган дарвозасида на бирорта эълон ва на кўрсаткич бор. Фақат картонга «Ўқитувчилар уйи» қошидаги кутубхона деб ёзиб қўйилган. Ҳақиқатан ҳам бу ер ўқитувчи ва студентлар учун кутубхона вазифасини ўтаяпти.

— «Ўқитувчилар уйи» қошида йигирма беш кишидан иборат пенсионерлар кенгаши ишлаб турибди, — деди бу ерга вақтинча методист бўлиб тайинланган Ҳабиба Зуннунова. — План бўйича ҳафтада бир маротаба турли мавзуларда суҳбатлар ўтказилади. Пенсионерлар алоҳида-алоҳида мактабларга бириктилган. Улар ана шу мактаблар билан доимий алоқада. Биз ҳам ўзимизда Москва ўқитувчилар уйидаги сингари ишларни амалга оширишни истаймиз.

Республика «Ўқитувчилар уйи» биноси қуриш учун лойиҳа тасдиқланган ва жойи белгиланганига қарамай ҳали қурилиш ишлари бошлангани йўқ. Шунинг учун вақтинча бўлса ҳам «Ўқитувчилар уйи»ни дурустроқ бинога кўчириш вақти келди.

Тошкент шаҳар халқ маорифи бўлими, қолаверса, Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги бу муҳим масалани кечиктирмай ҳал этади, деган умиддамиз. Бизнингча, «Республика ўқитувчиларининг дам олиш уйи» ҳам тикланса айни муддао бўларди.

Ф. НУРИДДИНОВ,
Ҳ. ЙЎЛДОШЕВ,
Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочилари.

ҚИШЛОҚ УЧУН МАШИНА-МЕХАНИЗМЛАР

Москвадаги «Сокольники» парки, Красная Преснядаги янги виставка комплексининг павильонлари ва очиқ майдончалари маҳсулоти қишлоқ меҳнатчилари учун мўлжалланган. Улар корхона цехларини эслатади. 31 август куни пойтахтда қишлоқ хўжалик машиналари, асбоб-ускуналари ва приборлари — «Сельхозтехника-78» халқаро виставкаси очилди.

Ишлаб чиқаришнинг ана шу муҳим тармоғида жаҳон эришган ютуқларнинг кўригида 23 мамлакатдан юзлаб ташкилот, фирма иштирок этмоқда. Виставка СССР Савдо-саноат палатасининг ёрдами билан ташкил қилинди.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари З. Н. Нуриев виставкани очди.

СССР Савдо-саноат палатаси президиумининг раиси Б. А. Борисов ва виставка ташкилот комитетининг раиси, трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министри И. Ф. Синицин, виставкани очиш маросимида сўзга чиққан ўртоқлар ишлаб чиқаришнинг муҳим тармоқларидан бирида эришилган ютуқларни баҳам кўриш қимматли эканлигини таъкидлаб ўтдилар. Улар ўзаро манфаатли халқаро иқтисодий ва илмий-техникавий алоқаларни янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш учун Москва виставкасининг катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтдилар.

(ТАСС).

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга!

ФАН ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҲАМКОРЛИГИ

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленуми ленинча аграр сиёсатда янги босқични бошлаб берди. Ривожланган социализм шароитида қишлоқ хўжалигини юксалтириш соҳасида партиянинг ленинча стратегияси ва тактикаси КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев қилган докладда ва Пленум қарорида аниқ ифодаланган. «Биз шуни ҳисобга олган ҳолда қишлоқ хўжалиги олдига унинг барча тармоқларини ҳар томонлама, динамик ривожлантириб мамлакатни озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан ишончли таъминлашга эришиш асосий вазифасини қўймоқдамизки, уларни етиштиришнинг ўсиши халқнинг турмуш даражасини бундан кейин анча оширишни таъминлай оладиган бўлсин», — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев.

Институтимиз коллективи олимлар, аспирантлар, студент ва барча ходимлар жонажон партиямиз Марказий Комитетининг июль Пленуми ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети X пленуми қарорларини зўр қониқиш ва катта ижодий кўтаринкилик билан кутиб олдилар. Тошкент қишлоқ хўжалиги институти Ўрта Осиёда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши учун малакали кадрлар тайёрлашнинг ҳамон асосий ўчоқларидан бири бўлиб қолмоқда. Бу ерда колхоз ва совхоз мутахассислари малакасини ошириш юзасидан ҳам катта ишлар амалга оширилмоқда. Айни чоғда пахтачилик, ўсимликшунослик ва селекция, деҳқончилик, мевачилик, чорвачилик, қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва бошқа соҳалар бўйича илмий ишлар олиб борилмоқда. Янги ўқув йилидан бошлаб бу ерда янги мутахассислар тайёрлашга киришилди. Зоология инженерлиги факультетини очиш юзасидан тайёргарлик ишлари ўтказилмоқда.

Ўнинчи беш йиллик мобайнида институт олимлари катта тадқиқот ишлари олиб бордилар. Натижада республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги коллегияси институт олимларининг 37 таклифини амалиётга жорий этиш учун қабул қилиб олди. Бу таклифларнинг республика хўжаликларида жорий этилиши катта иқтисодий самара бераётир. Ғўзани зарарли ҳашаротлардан ҳимоя қилишнинг институтда ишлаб чиқилган системасининг биргина Бухоро область Свердлов районида қўлланилиши (14 минг гектар майдон) йилига 537—740 минг сўм фойда келтирмоқда. Тошкент область пахтакорлари ҳам кўсак қурти, ғўза заракунандаларига қарши табиий кушанда — хабробраконэнтомофаги ёрдамида биологик кураш олиб бориш таклифини юқори баҳоладилар. Бу йил Ўрта Чирчиқ районида 4 минг, Ғалаба районида 2 минг гектар пахтазорда ана шу биологик метод қўлланилди. Натижада ҳар гектар майдонда кимёвий ишлов бериш қисқариши ҳисобига 12—29 сўмдан иқтисод қилинди: бу йўл билан бир хўжалик 20—40 минг сўмдан фойда кўради. Атроф муҳитни ва кишилар саломатлигини муҳофаза этишда бу методнинг аҳамияти бебаҳодир. Зеро бу усулда атроф муҳитнинг зарарли кимёвий дорилар билан ифлосланиши ҳам кескин камаяди.

Маълумки, июль Пленумида маҳсулот сифатини оширишга алоҳида эътибор берилди. Институтнинг селекциячи олимлари партия ва ҳукуматимизнинг қарорларига амалий жавоб бериб, «Навоий-9», «Навоий-10» ва «Навоий-11» деб номланган янги ғўза навларини яратдилар ва давлат синовига топширдилар. Бу нав ғўзаларнинг пахта толаси бирмунча узун, момиқни ҳам кўпроқ беради.

Институтнинг боғдорчилик проблемалари билан шуғулланувчи олимлари тут, ток ва бошқа баъзи мева дарахтларини қаламчадан кўкартириш технологиясини яратдилар. Ҳозирги кунда ток ва тут қаламчаларини етиштиришнинг ана шу илғор технологияси республикамиз хўжаликларида кенг жорий этилмоқда. Чунончи, «Мўян» боғдорчилик-узумчилик совхозида бир миллион донага қадар қаламча етиштирилади.

Ипак қурти етиштиришнинг янги усулини кашфиётлар сирасига қўшиш мумкин. Бу борадаги илмий изланиш яхши самара берди. Эндиликда ипак қуртини инкубаторларда етиштиришда доимий магнит майдони қўлланилиши бир қути қурт уруғи етиштиришнинг ўзида 60 сўм атрофида иқтисод қилиш имконини бераётир.

Институтнинг чорвачилик муаммолари устида илмий изланиш олиб бораётган олимлари чорвадор хўжаликларда новвос ва бузоқларни бўрдоқига боқишнинг прогрессив усулларини таклиф этдилар. Шу йўл билан боқилган 15-18 ойлик бир бош қорамолни реализация қилиш 500—700 сўм даромад келтиради.

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумида суғориладиган ерлардан фойдаланишни тубдан яхшилаш, маҳсулдорлигини ошириш, янги ерларни ўзлаштиришдаги қолоқликни бартараф этиш юзасидан қатор вазифалар қўйилди. Институтимиз олимлари ана шу қарорга жавобан бир қанча тадбирларни белгиладилар. Қишлоқ хўжалиги мелиорацияси ва суғориладиган деҳқончилик кафедраси ёпиқ суғориш системаси ёрдамида ингичка толали пахта етиштириш муаммосини чуқур ўрганиш вазифасини ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Бунда кўчатларнинг турли хил қалинликда бўлиши, минерал ўғитларни ҳар хил нормада ишлатиш Шеробод чўллари мисолида ўрганилади. Янги ўзлаштирилаётган ерларда илмий-тадқиқотлар олиб борилиши бундай майдонларда қимматли саноат хом ашёси бўлган пахта етиштиришнинг янада кенг ва катта имкониятларини ўрганишга хизмат қилади.

Маълумки, кейинги йилларда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг ўрта бўғин мутахассислари ҳақида алоҳида ғамхўрлик қилинмоқда. Зеро ишлаб чиқаришнинг бу жабҳасида қишлоқ хўжалиги технологиясини ҳам, экономикасини ҳам яхши тушунадиган малакали мутахассислар бошчилик қила оладилар. Институтимизда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қишлоқ хўжалик мутахассисларининг колхоз ва совхозларда бўлим, бригада, ферма ва ишлаб чиқаришдаги бошқа ўрта бўғин бўлинмаларига раҳбарлик ишига ўтишни рағбатлантириш юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисидаги қарори асосида мутахассислар малакасини ошириш факультети иши янада такомиллаштирилди. Ҳозирги кунда бу факультетда агроном ва экономистлар, бухгалтер ва бўлим бошқарувчилари малака оширмоқдалар. Колхоз ва совхозларнинг ўрта бўғин мутахассислари таълим олаётган сиртқи факультетларда ҳам катта иш қилинмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ВЛКСМ XVIII съездида сўзлаган нутқида қишлоқ хўжалиги самарадорлигини ошириш вазифаларини ҳал этиш кўп жиҳатдан қишлоқ ёшлари активлигига боғлиқ эканлигини таъкидлаган эди. Биз бўлғуси агроном, экономист, қишлоқ хўжалиги ташкилотчиси ва бухгалтерларга механизатор, тракторчи, комбайнчи, автомобиль ёки пахта териш машинаси бошқарувчиси касбларини ҳам ўргатаётирмиз. Ҳозирги кунда кўпгина студентлар механизаторлик ихтисосини эгаллаб, қишлоқ хўжалиги ишларида, хусусан йиғим-терим кезлари хўжаликларга катта ёрдам бермоқдалар.

Институтда ажойиб ўқув-тажриба хўжалиги бор. Бу хўжалик студентлар билимини мустаҳкамлаш, улар тайёргарлигини кучайтириш ҳамда тажрибалар ўтказишда асосий база ҳисобланади. Шунингдек, институт қошида қишлоқ хўжалиги тажриба станцияси ташкил этилган.

Ҳукуматимиз институтнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга катта эътибор бермоқда. Келгуси йиллар мобайнида 26 миллион сўм ўзлаштирилиши керак. Шу жумладан Киров номли тажриба хўжалигида ишлаб чиқариш ва маданий-маиший объектлар қурилишига 12 миллион сўм ажратилган. Бир сўз билан айтганда, самарали меҳнат қилиш, ўқиш ва дам олиш учун ўқитувчилар ва студентларга барча шароит яратилган.

Бундай ғамхўрликка жавобан ўқитувчи ходимларимиз қишлоқ учун кадрлар тайёрлаш, пахта етиштиришнинг янада тежамкор, самарали ва сифатли йўлларини излаш, ҳосилдорликни ошириш, чорвачилик, паррандачилик ва ўрмон хўжалигида рекорд кўрсаткичларга эришиш мақсадида тадқиқотларни кучайтириш учун мавжуд шароитлардан кенг фойдаланишлари керак.

Тошкент қишлоқ хўжалиги институти юбилей йилида Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган муваффақиятлари учун КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олган ва Ўзбекистон Меҳнат шуҳрати китобига номи ёзилган эди. Бу юксак мукофот институт партия ташкилоти ва бутун коллективни янги меҳнат жасоратларига ундайди. Бу ўқув-методика, илмий-тадқиқот ва сиёсий-тарбиявий ишларда мавжуд камчиликларни дарҳол бартараф этишни тақозо этади. Бунда гап маълумотли, ўз ишининг билимдони бўлган мутахассислар тайёрлаш хусусидагина эмас, балки ишлаб чиқариш вазифалари қатори ижтимоий вазифаларни — шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги маданий-маиший тафовутларни бартараф этишга қодир ҳар тарафлама камол топган мутахассисларни тарбиялаш ҳақида бормоқда. Бу институтнинг профессор-ўқитувчилари, олим ва барча ходимлари учун муқаддас бурчдир.

Э. ШАЙХОВ,
Тошкент қишлоқ хўжалиги институти ректори, профессор.

Сирдарё область Ильич районидаги Генерал Узоқов номли совхоз сут-товар фермасининг илғор сут соғувчилари беш йилликнинг учинчи йилида сигирлардан сут соғиб олишни янада кўпайтириш учун қизғин меҳнат қилмоқдалар. Улар илғор чорвадорларнинг ибратли тажрибасини кенг қўллаб, меҳнатда янгидан-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Суратда: илғор сут соғувчилардан И. Бўтаева, Х. Умарова, Х. Карамонова, М. Мамадалиева, Х. Остоновалар. Улар ҳар бош соғин сигирдан йил охиригача 3 минг килограммдан ошириб сут соғиб олишга қарор қилишган.

А. Тўраев фотоси.

НИҚОБ ЙИРТИЛДИ...

Фельетон

Александр Михайлович Арушановнинг хўп ажойиб одати бор-да. Фан кандидати, Тошкентдаги врачлар малакасини ошириш институтининг доценти бўлатуриб, ҳар дақиқа вақти ҳисоб-китобли бўлса ҳам ёрдам сўраб келган одамларни сира бўш қайтариб юбормайди. Оромидан воз кечса кечадики, уларнинг мушкулини осон қилмагунча ўзи ҳам тинмайди. Айниқса, пенсия ҳаракатида юрган қари-қартангларни-ку қўяверасиз, тартиб-қоида у ёқда турсин, ҳатто қонунни бузиб бўлса ҳам, албатта уларни ҳузуридан хурсанд қилиб чиқариб юборади.

Яқинда шундай бир воқеа содир бўлди. Кундуз соат ўн бирлар чамаси эди. Октябрь районида врачлик меҳнат экспертиза комиссияси касаллиги сабабли пенсияга чиқиш учун ариза берган кишиларни медицина кўригидан ўтказаётган эди. Навбат Шарова деган аёлга келганида 4-ВТЭ раиси Зинаида Добрая унинг ҳужжатларини кўздан кечириб чиққач, «анализларингиз етарли эмас экан, уролог врачларнинг хулосаси керак, ўшаларга бир учрашиб келасизда» деб уни қайтарди.

Александр Михайловичнинг Шаровага жуда-жуда раҳми келиб кетди. Унинг касал ҳолида яна врачма-врач юришини кўз ўнгига келтираркан, «Билимимни, тажрибамни шунақа одамларга ёрдам бериш учун ишлатмасам, нима деган олим бўлдим», деб аёлнинг орқасидан коридорга чиқди. Ҳартугур Шарова кетиб қолмаган экан, муюлишда унга етиб олди. Аёлга ўзини танитгач, «маслаҳатимга қулоқ солсангиз уролог врачга кўринаман, деб уриниб юрманг, сизда асабий касаллик бор экан, пенсияга чиқишингиз учун шунинг ўзи етиб ортади» деб уни юпатди. Гапининг далили учун «сизни ўзим текшираман, мана асосий иш жойим, шанба кунлари соат 16 дан 18 гача беморларни қабул қиламан, албатта келинг» деяркан, унга Олмазор кўчасидаги хўжалик ҳисобидаги поликлиника адресини берди.

Бемордан ширин дорингни эмас, ширин гапингни аяма, деганлари тўғри экан, суюнганидан Шарованинг кўзларидан тирқираб ёш чиқиб кетди. У хизматбарор бўлиб турган янги танишига қандай қилиб миннатдорчилигини билдиришни билолмасди. Белгиланган кунда Александр Михайловичнинг қабулига етиб келди. Минг афсуски, Арушанов қаергадир шошиб турган экан, бемордан қайта-қайта кечирим сўради:

— Узр, ҳозир комиссияга чақириб қолишди, зудлик билан боришим зарур экан, — у Лидия Анатольевнанинг кўзидаги умид учқуни сўнганини кўриб, қайтиб стулига ўтирди. — Гап бундай, ўртоқ Шарова, ҳозир вақтим жуда зиқ. Шунинг учун кечқурун уйимга бора қолинг. Ўша ерда қарайман. Мана адресим: Педагогика, Шадовая кўчалари, 17-уй. Комиссияга топширган ҳужжатларингиздан нусха кўчиртириб келишни унутманг.

Аммо, Шарова ҳужжатларни олиб келолмади. ВТЭ раиси Зинаида Добрая «Агар бизнинг хулосамиздан қониқмасангиз, майли, ҳужжатларингизни шаҳар комиссиясига юборамиз, ўшалар ҳам кўриб чиқишсин», деб туриб олди. Лидия Анатольевна бир ойгача овора бўлиб Арушановнинг уйига бўшашганча кириб келди.

— Ҳечқиси йўқ, беришмаса ундан нари, — деди Арушанов беморнинг кўнглини кўтариш учунми ёки ўзи ўйлаган режалари амалга ошаётганидан хурсанд бўлибми, — қани бу ерга ўтиринг, бир текшириб кўрай, оғзингизни очиб «а» денгчи...

Александр Михайлович беморни синчиклаб кўриб чиқди, қон босимини ўлчади, бармоқлари билан кўкрагига уриб кўрди, жигарини эзиб боқди, сўнг ўзича нималарнидир ўйланиб, хулосасини Шаровага айтди:

— Буйрагингиз касалланибди, асаб системангиз ҳам ишдан чиққан... Хўш... Энди бундай қиламиз. Учинчи группа инвалидлигингизни сақлаб қолмоқчи бўлсангиз 15-шаҳар клиника касалхонасида бир ой даволаниб чиқди, деб ҳужжат тўғрилаймиз. Сўнг комиссияга учрайверасиз. Розимисиз?

— Майли, шундай қила қолинг, — Лидия Анатольевна врач гапнинг жиловини қаёққа бураётганидан бехабар рози бўла қолди.

— Бўпти, эртага келиб ҳужжатингизни олиб кетинг. Қолганини ўшанда гаплашамиз...

Қойил, олим бўлса шунақа бўлса-да! Унинг бир оғиз ширин муомаласи билан беҳол бўлиб, аранг юриб келган бемор уйдан қанот боғлаб учиб чиққандек бўлди.

Александр Михайлович одамларга ана шунақа муомала қилишга кўникиб қолганди. У ҳар куни бўлмаса ҳам кун ора беморларни Олмазордаги хўжалик ҳисобидаги поликлиникага ё Марказий бозор ёнидаги ўз уйига таклиф қилиб, мушкулларини осон қилиб берарди. Қанчадан-қанча кишилар унинг «яхшилигини» кўрмади дейсиз. Уни бутун шаҳар танийдиган бўлиб қолди, «зўр доктор» деган ном чиқарди. Бора-бора кишилар унинг эшиги ёнида соатлаб навбат кутиб турадиган бўлиб қолишди. Александр Михайлович уларнинг ҳаммасини қабул қилиб улгурар, беморнинг қандай мақсадда келганини билиб олгач, шунга қараб муомала қиларди.

— Хўш, хизмат?

— Инвалидлик бўйича пенсияга чиқмоқчи эдим. Шунга маслаҳат сўраб келдим.

Арушановга шу жавобнинг ўзи кифоя қилар эди. У қабулидаги кишининг касаллиги ҳақидаги ҳужжатларини оларди-да, бирор ҳафтадан сўнг келишини тайинлаб, эшикдан чиқариб юборар эди. Ана шундан кейин асосий ишни бошларди. У ўзига кўпдан бери ёрдамчи бўлиб қолган умр йўлдоши Светлана Арушановага айтиб туриб ёки ўз қўли билан беморнинг касаллик варақасидан кўчирма оларди, унинг баъзи жойларини ўзи билганича ўзгартираверарди. Кўрибсизки, А. Ниёзов деган бемор касалхона юзини кўрмаган бўлса ҳам «Бир ой мобайнида 15-шаҳар клиника касалхонасида мияда қон айланишининг бузилгани сабабли ётиб даволанган» бўлиб қоларди. Пенсия ташвиши билан юрган Адҳам Одилов деган киши ҳам ана шундай усул билан фронтда яраланган чап панжасини даволатиш учун шу касалхонада бир ой «ётиб» чиқди. Арушанов унинг касаллигини оғир қилиб кўрсатиш учун ҳатто варақасига «чап панжа суяклари ирий бошлаган»лигини ёзиб ҳам қўйди. Уларга ўз қўли билан бўлим мудири Г. Соипов ва даволовчи врач Б. Ғофуровнинг имзосини жимжимадор қилиб чекди. Медицина статисти Татьяна Юсинага уч бурчакли штамп ҳам бостириб олди. Ана шундан кейин бунақа ҳужжатларга ишонмайдиган врачлар топилармикан? Бу варақалар билан ҳар қандай врачлик меҳнат экспертиза комиссияси аъзоларининг кўзини бўяб, инвалидлик группасига оппа-осон ўтиб олиш ҳеч гап бўлмай қоларди.

...Белгиланган кун ҳам етиб келди. Лидия Шарова ўзига таниш бўлиб қолган ўша Арушановнинг уйини тақиллатди.

— Келинг, келинг, — уни яна хушрўйлик билан кутиб олди Арушанов, — Мана, ҳужжатларингиз тайёр бўлди. Энди бемалол комиссиядан ўтиб кетишингиз мумкин.

— Раҳмат, доктор, кўп яхшилик қилдингиз, — Шарова кармонини очиб Александр Михайловичга савол назари билан қаради.

— Унчалик кўп эмас, — деди Арушанов. — Ҳамма учун бир хил нарх қўйганман, атиги икки юз сўм ташлаб кетсангиз бўлади...

Беморнинг шу пайтда қай аҳволга тушишини кўз ўнгингизга келтираверинг. Берганга бир сўм ҳам кўп, олганга минг сўм ҳам кам деганларидек, уларнинг орасида оғринибгина киссага қўл тиқадиганлар ҳам учраб турарди.

— Ёнимда юз сўмгина бор эди, шуни кўп ўрнида кўрасиз-да, доктор ака, — дейишарди бунақалар одатда.

— Йўқ, мен қилган яхшиликка минг сўм берсанг ҳам оз. Икки юз сўмдан ками бўлмайди. Пулни бериб маза қилиб пенсиянгизни олиб ётавермайсизми?

— Жуда қийналиб қолган эдик, қоқиб-суқиб борини олиб келган эдим...

Арушанов бу гал тўнини тескари кийиб, беморни сенсирашга ўтиб олади:

— Қанақасан ўзинг, — деб ўшқиради у, — мендек олим, доцент, мушкулингни осон қилсам-у, нархим юз сўм бўладими? Уялмайсанми! Энди бундай, оғайни, икки юз сўмни олиб келасан-у, ҳужжатингни оласан. Бўлмаса... Гап тамом, вассалом...

Хуллас, кишиларга яхшилик қилишни ўзига оқ ниқоб қилиб олган фирибгарнинг асл башараси ана шу тарзда намоён бўла бошлайди. Унинг ниқоби йиртилди. Ўзини фан кандидати, доцент деб юрган А. Арушановнинг тилёғламалиги ва ширинсўзлигининг баҳоси икки юз сўм эканлигини билган кўп беморлар унга лаънат айтиб кетаётгани сабаби ҳам ана шунда.

Энди икки оғиз сўз А. Арушанов ўн икки йилдан бери ишлаб келаётган Тошкентдаги врачлар малакасини ошириш институти маъмурияти ҳақида. Хўш, институт дирекцияси, қолаверса 15-шаҳар клиник касалхонаси маъмурияти оқ ниқобли бу фирибгарнинг қилмишларини билмасмиди? Билишарди, албатта. Аммо, улар ўз вақтида «уйдаги сирни кўчага олиб чиққилари» келмади. Арушановнинг қилмишларига панжа орасидан қараб, ўзларини билиб туриб, билмасликка олишгани учун ҳам, бу фирибгар врачлик номига доғ туширди, порахўрлик йўлига ўтиб олди.

Қиссадан ҳисса шуки, бундай нопок ишлар илдиз отмасиданоқ таг-томири билан қирқиб ташланиши лозим.

Рафиқ ТУРСУНОВ.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ШОНЛИ САНА

Август ойида ва сентябрнинг бошларида Вьетнам ўз тарихидаги энг шонли воқеалар йиллигини нишонлайди. 1945 йилнинг шу кунларида Франциянинг Ҳинди — Хитой ярим оролидаги собиқ мустамлакасида Август революцияси содир бўлди, 2 сентябрь куни эса ҳозир Ханойдаги Хо Ши Мин мавзолейи қад кўтариб турган Бадинь майдони минбаридан мамлакат Коммунистик партиясининг шу йўлбошчиси Жануби-Шарқий Осиёда биринчи ишчи-деҳқон давлати дунёга келганини эълон қилганди.

Ўша пайтдан бери ўтган 33 йилда кўплаб муҳим воқеалар бўлиб ўтди: Вьетнам француз мустамлакачиларига, америкалик империалистларга ва уларнинг малайларига қарши оғир курашда уз озодлиги, мустақиллиги, мамлакат бирлигини ҳамда Август революцияси ғалабаларини қатъий туриб сақлаб қолди. Яқин ўтмишда бўлиб ўтган бу воқеалар ҳам мамлакат тарихига ёрқин саҳифалар ёзди, шу воқеалар натижасида Вьетнам халқи ер куррасидаги барча тараққийпарвар кишиларнинг таҳсинига сазовор бўлди. 2 сентябрь куни Вьетнамнинг энг катта байрами бўлиб қолади.

Бу йил социалистик Вьетнам ўз миллий байрамини янги оғир синовлар шароитида кутиб олди. Қайта тиклаш даврида яқинда бўлиб ўтган вайронагарчилик урушининг оқибатлари тугатилмоқда. Шунингдек, жанубни социалистик негизда қайта қуришнинг мураккаб вазифалари ҳал этилмоқда. Бу қийинчиликларга янги муаммолар қўшилди: маочилар Хитойи республикага кўпол тазйиқ ўтказа бошлади. «Самовий» императорлардан буюк давлатчилик иштаҳасини мерос қилиб олган ҳозирги Пекин раҳбарларининг Вьетнамга қарши андишасиз ҳаракатлари уларнинг Вьетнамни «Буюк Хитой» жанубий чегараларидаги итоатгўй гумаштага айлантириш режалари барбод бўлганлигидангина далолат беради. Пекин социалистик Вьетнамга қарши ашаддий туҳмат кампаниясини кучайтириб юборди, унга ёрдам беришни тўхтатиб қўйди ва бир варақайига икки фронт кескинлигини кучайтирмоқда: жанубда ўзига итоатгўй Кампучия режими қўли билан ВСРга қарши қуролли агрессия уюштирса, шимолда Хитой — Вьетнам чегарасида бевосита игвогарликлар қилишгача бориб етди. Пекин вужудга келтирган «Вьетнамдаги хитой миллатига мансуб кишилар проблемаси» ВСРга тазйиқ қилиш учун, унинг ички ишларига аралашиш учун бир баҳонагина эканлигига энди ҳеч ким шубҳа қилаётгани йўқ.

Вьетнам халқи бу ҳаракатларга жипслик билан ва ўз суверенитетини қатъий туриб ҳимоя қилиш, социализм қуриш йўлидаги қатъият билан жавоб бермоқда. Хо Ши Миннинг «Мустақиллик ва озодликдан азизроғи йўқ!» деган шиори ҳозир яна биринчи даражали аҳамият касб этди. Ўтган ўттиз уч йил мобайнида ҳам шу шиор байрам транспарантларида асосий ўринни олган эди.

Ҳақиқий дўстликнинг қадр-қиммати даҳшатли синов кунларида билинади. Шу боисдан ҳам Вьетнамнинг муштарак революция идеаллари туфайли боғланган Совет Иттифоқи билан ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан жипслиги кучайиб, мустаҳкамланиб бормоқда.

ҲУКУМАТ ЯНГИ, ПРОБЛЕМАЛАР ЭСКИ

Лиссабонда А. Нобре да Кошта бошчилигида янги министрлар кабинети тузилган Португалияда кейинги икки йил мобайнидаги иккинчи ҳукумат танглиги бартараф этилди. Аммо социалист М. Соариш ҳукуматининг ағдарилишига сабаб бўлган сиёсий танглик эса ҳамон бир ёқлик бўлгани йўқ.

Социал-демократик марказ партиясининг вакиллари ҳукумат программасини ўнг тарафга буриш мақсадида уни ўзгартиришни талаб қилганликлари сабабли социалистлар ва социал-демократик марказдаги консерваторлардан иборат аввалги ҳукмрон коалиция барбод бўлган эди. Партияларaро битим асосида ҳокимият тепасига кела оладиган янги коалиция ҳозирча вужудга келгани йўқ. «Мустақил технократлар»дан иборат бўлган Нобре да Коштанинг ҳозирги кабинети, Ғарб ахборот агентликларининг уқтириб ёзишича, «партиялар ўртасида битимга келингунча ёки мамлакатда барвақт парламент сайлови ўтказилгунча ўткинчи характердаги ҳукумат бўлиши тасодиф эмас».

Шуни айтиш керакки, 1974 йил апрель революциясидан кейинги даврдан шу йилнинг август ойигача бир-бирининг ўрнини олган саккизта ҳукумат Португалия сиёсатига ўнг буржуача руҳ бериш учун зўр бериб ҳаракат қилди. Кўпгина капиталистлар, банкирлар, помешчиклар мамлакатга қайтиб келишди. Давлат ихтиёрига олинган саноат ва савдо корхоналарининг, кооперативлар иш бошлаган серҳосил ерларнинг бир қисми аввалги эгаларига қайтариб берилди. Фашистлар диктатураси ағдариб ташлангандан кейин писиб қолган маҳаллий реакция шу вазиятда апрель революциясининг асосий ғалабаларига қарши ҳужум бошлади, монополиялар ва заминдорларнинг позицияларини кенгайтириш ва мустаҳкамлашга умид боғлади.

Португалиядаги танг вазият сабабларини таҳлил этганда ташқаридан ўтказилган ошкора тазйиқ сингари омилни ҳам ҳисобга олмасдан бўлмайди. Халқаро империалист доираларнинг айниқса кейинги вақтда шу давлатнинг ички ишларига ошкора ёки пинҳона аралашиш йўлида неча марталаб қилган уринишлари маълум. Матбуот хабарларига қараганда АҚШнинг Лиссабондаги элчиси Р. Блумфилд жуда жазава билан ҳаракат қилмоқда. Ҳатто у мамлакатдаги ички аҳволни бартараф этишда қандайдир «восита» бўлмиш ролни ўз зиммасига олишга уриниб кўрди. Португалия жамоатчилиги бунга қарши кескин норозилик билдириб, фақат Португалия халқининг ўзи ўз ички ишларини ҳал этиши керак, шу жумладан ўз ҳукуматининг состави ва сиёсатини белгилаши мумкин, деб айтмоқда.

Янги ҳукумат олдида аввалги кабинетлар ҳал эта олмаган молиявий-иқтисодий характердаги қийин ва ўткир проблемалар турибди. Мамлакат тўлов балансидаги жуда катта камоматни озайтириш, пулнинг тез қадрсизланиб бораётганлигини секинлаштириш ва ишсизликни камайтириш зарур. Португаллар ҳамон Ғарбий Европанинг энг камбағал аҳолиси ҳисобланаётганлигини эслатиб ўтиш кифоя. Португалиядаги жами ишчи кучининг 15 проценти иш тополмай юрибди.

Мамлакат коммунистлари, барча тараққийпарвар кучлари ҳозирги режимга қандай муносабатда бўлишларини унинг амалий ишларига қараб белгилашларини айтишди. Улар ҳукуматнинг янги программасида реал таклифлар баён этилган, тадбирлар кўрсатилгандан кейин ўзларининг узил-кесил позицияларини маълум қилишларини билдиришди.

А. МИНЕЕВ, Е. БАБЕНКО (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ БЕРЛИН. Потсдам, Котбус, Франкфурт-Одер округларининг механизаторлари ГДРда биринчилар қаторида донли экинлар ҳосилини ўриб йиғиб бўлдилар. Республикада бу йилги ҳосил учун кураш ҳал қилувчи паллага кирди. Шу кунларда ўрим-йиғим ишлари асосан жанубий районларда олиб борилмоқда. Ўрим-йиғимнинг сўнгги босқичини тезроқ тугаллаш учун шимолий округлардан бу ерга қишлоқ хўжалик техникаси қўшимча суратда келтирилмоқда.

◆ ЛОНДОН. Англиянинг Саутгемптон портида 2 минг докер забастовка қилаётганлиги натижасида бу ерда юк тушириш ишлари икки ҳафтадан буён тўхтаб қолди. Меҳнаткашлар улар меҳнати хавфсизлиги таъминланишини талаб қилмоқдалар.

◆ РИМ. Италияда қимматчилик тобора ошмоқда. Шу йил июнь ойида кенг истеъмол молларининг нархи ўтган йилнинг шу ойидагига нисбатан 12 процентдан зиёд қимматлашди.

◆ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ҳукумати мамлакатдаги етакчи касаба союз бирлашмаларининг меҳнаткашлар иш ҳақига 8,33 процент миқдорида минимал устама ҳақ тўлаш тўғрисидаги талабларини қондириш ҳақида қарор қабул қилди.

◆ БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентинанинг Мендоса вилоятидаги давлат нефть заводининг мингдан зиёд ишчиси реал иш ҳақи муттасил камайиб кетаётганлигига қарши норозилик намойишини ўтказди.

(ТАСС).

ЭРОНДАГИ МУЗОКАРАЛАР ТУГАДИ

ТЕҲРОН, 1 сентябрь. (ТАСС). Бу ерда Хуа Гофэннинг Эрон шоҳи билан музокаралари тугади.

Ўтказилган музокараларнинг мавзулари тўғрисида томонларнинг биронтаси ҳам ахборот эълон қилгани йўқ. Якунловчи ахборот ҳам бўлмади.

Шунга қарамай, ЮПИ агентлиги муҳокама қилинган масалалар орасида Форс қўлтиғи районидаги аҳволнинг стратегик ва сиёсий омиллари, иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик масалалари бор деб таъкидлайди.

Хуа Го-фэн Пекинга учиб кетди.

ХУНТАГА ҚАРШИЛИК КУЧАЙМОҚДА

БЕРЛИН. Чилида халқ оммасининг ҳарбий фашист режимига қаршилиги тобора кучаймоқда. Ҳатто Пиночет хунтасини узоқ вақт қўллаб-қувватлаб келган кучлар ҳам ундан тобора кўпроқ юз ўгирмоқдалар, деб ёзади «Нойес дойчланд» газетаси.

Фашист генераллар тўдаси кейинги вақтларда репрессия ва ёлғон-яшиқни тез-тез ишга солмоқда. Лекин ёлғон-яшиқлар фашист тўданинг кўпдан-кўп жиноятларини жаҳон жамоатчилигидан яшира олмайди, деб уқтиради газета.

НЬЮ-ЙОРК. Бу ерда Чилидан олинган хабарларга кўра, Сантьягода карабинерлар меҳнаткашларнинг намойишини тарқатиш вақтида 12 киши қамоққа олинган. Меҳнаткашлар хунтанинг жабр-зулми ва ўзбошимчалилигига қарши, қимматчилик, ишсизлик тўхтовсиз ўсиб бораётганлигига қарши норозилик билдирган эдилар. Норасмий маълумотларга кўра, корхона эгалари ишдан бўшатган Чили ишчи ва хизматчилари ҳозирги вақтда меҳнатга қобилиятли бутун аҳолининг 30 процентига етди.

Пиночетнинг халққа қарши реакцион сиёсатидан норозилик мамлакатда кенг қулоч ёзди ва буни жумладан, ҳатто хунта рухсат берган Чили мис-руда саноати ишчилари конфедерациясининг раиси ҳам тан олишга мажбур бўлди. (ТАСС).

ЎЗБЕК ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ЁРДАМИ

ТАСС МУХБИРИ «СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» УЧУН

«Озод Ангола тупроғида ўзбек пахтасини етиштиришда эришилган ажойиб натижалардан жуда ҳурсандмиз. Совет мутахассисларининг бу ерда қилаётган фидокорона меҳнати бизни жуда қувонтирмоқда. Ангола қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари уларнинг бой тажрибасини ўрганишлари ниҳоятда зарур, — дейди МПЛА — Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Ангола Халқ Республикасининг Бош министри Карлош Роша (Диловла), — Тажриба участкасида совет дўстларимиз томонидан амалга оширилган ишлар қишлоқ хўжалигини юритишнинг ажойиб намунасидир. Биз келажакда бу тажриба-кўргазма хўжалиги Ангола Халқ Республикаси миллий кадрларини тайёрлашда яхши мактаб бўлиб хизмат қилишига аминмиз».

Яқинда ТАСС мухбири совет қишлоқ хўжалик мутахассисларининг Ангола Халқ Республикасидаги раҳбари, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари, экономика фанлари кандидати Маҳмуджон Абдуллаев билан бу ерда расмий равишда пахтачилик бўйича тажриба маркази деб аталадиган ана шу тажриба хўжалигини бориб кўрди.

«СССР билан Ангола Халқ Республикаси ўртасида техникавий-иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги ҳукуматлараро битимга мувофиқ Анголага келганимизга бир йилдан сал ошди, — дейди М. Абдуллаев. — Бизнинг вазифамиз анголалик дўстларимизга пахта ва буғдой етиштиришда ёрдам кўрсатишдан иборат. МПЛА — Меҳнат партияси I съездининг қарори билан 1978 йил — қишлоқ хўжалик йили деб эълон қилинган ҳозирги пайтда бу айниқса муҳимдир».

Анголага келган совет мутахассислари дарҳол ишга киришишди. Анголалик ўртоқларнинг илтимоси билан Жанубий Кванза, Луанда ва Уила вилоятларида пахта ва буғдой етиштирадиган махсус хўжаликлар ташкил этилди.

Мана биз Луандадан 70 километр масофада бўлган Хонге-Занге районидамиз. Бу ерда совет «Тошкент-1» пахта навининг биринчи ҳосили териб олинган. Натижа қувонарли. Ҳар гектар ердан 41,6 центнердан ҳосил кўтарилди.

Анголалик дўстларнинг айтишига қараганда, совет пахтакорлари бу ерда чинакам кашфиёт қилдилар: Анголада пахтадан бир йилда икки марта ҳосил олиш мумкин экан. Дарҳақиқат, ҳосили йиғиштириб олинган жойларда янги ниҳоллар кўкариб турибди. Яна шу нарса аниқландики, бу ерда «Тошкент-1» пахта навининг вегетацион муддати анча қисқа экан. Ангола мутахассисларининг айтишларича, пахтанинг бу нави Ангола шароитларида катта истиқболга эга.

Тажриба хўжалигида «Тошкент-1» навидан ташқари «108-Ф», «153-Ф» ва «С-6030» сингари совет пахта навларини ҳам экиш бошланди. Айни пайтда совет мутахассисларининг ёрдами билан «Королина-Куен», «Акала», «Дельта-Паин-16» каби эрта экиладиган пахта навларидан ҳам юқори ҳосил олинди.

— Биз совет мутахассисларидан пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари етиштиришнигина эмас, балки қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этиш ҳамда бошқаришни ҳам ўрганмоқдамиз, — дейди пахтачилик бўйича тажриба марказининг директори Пускуал Морейра Соуза. — Совет дўстларимизнинг Анголада қилаётган ишларини ленинча интернационализмнинг амалдаги кўринишидир, деб ҳисоблаймиз. Ўзбекистонлик пахтакор Ўктам Муродов, Николай Столяров, Нуриддин Самиев ва бошқаларнинг ишлари айниқса мақтовга лойиқ. Улар қилаётган ишларга қараб, қувонасан киши...

МПЛА — Меҳнат партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Ангола Халқ Республикаси қишлоқ хўжалиги министри Педру Пакавира ўзбек пахтакорларининг ишларига юқори баҳо берди. «Совет мутахассислари ишларининг натижалари, — деди у, — Ангола Халқ Республикасида кенг ёйилди. Совет қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг бу меҳнати Анголага ва бугунги кунда МПЛА — Меҳнат партияси I съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан қилаётган тинч меҳнат билан банд бўлган анголаликларга кўрсатилаётган беғараз ёрдамнинг ёрқин ифодасидир. Ишончимиз комилки, мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик абадий ва бузилмасдир».

Н. СЕМЕНОВ.

ҚАЛБЛАРГА ЙЎЛ ИЗЛАБ

Катта театрнинг янги мавсуми

Театримиз композитор Мухтор Ашрафийнинг атоқли совет драматурги Комил Яшин либреттоси асосида яратган «Дилором» операси билан ўзининг 49-мавсумини бошлади.

Биринчи ярим йиллик якуни, эришилган марралар ижодий коллективнинг йил бошида тўғри йўл тутганидан, режаларни аниқ белгилаганидан далолат беради. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг совет халқига йўллаган Мактубига жавобан театр ўз зиммасига катта социалистик мажбурият олди. Давлат планида белгиланган тўртта янги асардан ташқари биздаги энг яхши опера ва балетлардан яна тўрттасини янги таҳрирда саҳналаштиришни мўлжалладик. Йилнинг биринчи ярмида учта янги спектакль, жумладан, П. Чайковскийнинг «Пиковая дама» операси, ленинградлик композитор А. Петровнинг «Дунёнинг бунёд этилиши» балети, маҳаллий бастакор С. Вареласнинг болалар учун яратган «Оловиддиннинг сеҳрли шамчироғи» асари саҳнага қўйилди. Шунингдек, Ж. Вердининг машҳур операси — «Кармен» қайта тикланди. Бу спектакллар томошабинларимиз орасида муваффақият қозонмоқда.

Сентябрь ойининг дастлабки кунларида совет кишилари ва бутун прогрессив инсоният рус классик адабиётининг буюк намояндаси Л. Н. Толстой туғилган куннинг 150 йиллигини нишонлайди. Шу воқеа муносабати билан композитор Р. Шчедриннинг «Анна Каренина» балети устида қизғин иш олиб борилмоқда. Асар СССР халқ артисти, Ленин мукофотининг лауреати М. Плисецкая бадиий раҳбарлигида саҳналаштирилмоқда. Спектаклга СССР халқ артисти Д. Абдураҳмонова дирижёрлик қилади.

Театр Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати композитор Улуғбек Мусаевнинг «Маърифат қурбонлари» операсини ВЛКСМнинг 60 йиллигига бағишламоқда. Унда янги социалистик ҳаёт, маърифат, озодлик учун кураш йўлида реакцион кучлар қўлида ҳалок бўлган биринчи ўзбек комсомолларининг, оташқалб ёшларнинг мардонавор қисмати ҳикоя қилинади.

1979 йилнинг май ойида қардош Озарбайжон республикасида Ўзбекистон адабиёти ва санъати кунлари ўтказилиши мўлжалланган. Икки халқ маданий ҳаётида рўй берадиган бу катта воқеага коллективимиз ҳам ўз ҳиссасини қўшмоқда. Йилнинг охиригача озарбайжонлик композитор О. Меликовнинг халқаро Ленин мукофоти лауреати Н. Ҳикматнинг «Бир севги афсонаси» пьесаси асосида яратган шу номли балетини томошабинларга ҳавола этади. Асарни СССР халқ артисти, Ленин мукофотининг лауреати, СССР Катта театрининг бош балетмейстери Ю. Н. Григорович бадиий раҳбарлигида СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати Г. Измайлова саҳналаштиради. Чуқур драматизм, ижтимоий-фалсафий ғояларга тўла бу балетда инсон тақдири билан халқ тақдирининг чамбарчаслиги моҳирона акс эттирилган.

Ҳозир театр келгуси — 1979 ва 1980 йилларда саҳналаштириладиган опера ва балетларни режалаб қўйди. Улар орасида П. Чайковскийнинг «Уйқудаги малика» балети ва «Евгений Онегин» операси, А. Прокофьевнинг «Ромео ва Жульетта» балети, Ж. Вердининг «Балмаскарад», М. Ашрафийнинг «Бўрон», Ф. Козловскийнинг «Улуғбек», А. Петровнинг «Пётр I» операси, У. Мусаевнинг «Тўмарис» балети каби ажойиб асарлар мавжуд. Уларнинг айримлари устида ҳозирдан иш бошлаб юборилди.

Театр олдида турган муҳим вазифалардан бири янги, оригинал опера ва балет асарларини яратишдир. Бу борада маълум тадбир-чоралар кўрилмоқда. Масалан, театр партия ташкилоти Ёзувчилар ва Композиторлар союзи партия ташкилотлари билан биргаликда икки марта қўшма йиғилиш ўтказиб, 1980—1985 йилларда яратиладиган янги асарларнинг мавзуи, либретто ва музика муаллифлари, саҳналаштирувчи группани белгилади. Бу перспектив репертуар плани яқинда Ёзувчилар ва Композиторлар союзи правлениесида, шунингдек, театр бадиий советида муҳокама этилиб, тасдиқлангандан сўнг, муаллифлар ҳамда постановкачилар ижодий ҳамкорликда асарни яратиш устида иш бошлайдилар.

Бундан ташқари театр Ёзувчилар ва Композиторлар союзи билан биргаликда ҳозирги кунда мавжуд бўлган янги асарларни, чунончи, С. Юдаковнинг «Насриддиннинг ёшлиги», Э. Солиҳовнинг «Оташин қўшиқ», И. Ҳамроевнинг «Чўлдаги чақмоқ», М. Юсуповнинг «Алиқамбар», А. Ҳамроевнинг «Шайх Санон», Б. Бровциннинг «Нур сари» каби асарларини ҳар тарафлама кўриб чиқиб, уларни саҳна юзига чиқариш тадбирини қидирмоқда.

Янги асарлар яратиш билан биргаликда аллақачон томошабинларга манзур бўлган, анча йиллардан буён қўйилиб келинаётган спектаклларнинг ғоявий ва бадиий савиясини яхшилаш масаласига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда.

Бу йил ижодий труппаларимиз олий ва ўрта махсус бадиий ўқув юртларини битирганлар ҳисобига мустаҳкамланди. Биргина балет труппасига истеъдодли ёшлардан 27 киши келиб қўшилди. Улар Москва, Ленинград, Тошкент, Новосибирск, Воронеж, Саратов хореографик мактабларини тугатишган. Шунингдек, ёш хонандалар, музикачилар, хор артистлари, рассомлар ва бошқа мутахассислар билан театримиз бойиди. Жами 50 га яқин ёшлар келди.

Биринчи ярим йилликда театр томошабинлар бўйича планни 118,4 процент бажарди. Бу рақам шундан далолат берадики, томошабиннинг спектаклларимизга бўлган қизиқиши янада ошди, театримизга тез-тез келадиган бўлди.

Томошабинни жалб этишда, унинг эътиборини театрга тортишда безакли, мазмундор рекламанинг таъсир кучи ҳам аҳамиятлидир. Бу борада маълум изланишлар қилинмоқда. Лекин шуниси афсусланарлики, Тошкентдек икки миллион аҳолига эга шаҳарда атиги ўттиздан ортиқ афиша ёпиштирадиган эълон тахта бор, холос. Йўқ деганда, пойтахтимизнинг ҳар бир районида ўттизтадан яхши безатилган эълон тахтаси бўлиши керак.

Янги-янги томошабинларни театрга тортишда оталиқ ишимиз ҳам катта ёрдам бермоқда. Масалан, шу йилнинг биринчи ярмида етук санъаткорлар ва истеъдодли ёшлардан иборат концерт бригадамиз йирик саноат корхоналари, колхоз-совхозлар ҳамда ўқув юртларида 100 дан ортиқ пуллик ва жамоатчилик асосида концертлар берди.

КПСС Марказий Комитети июль Пленумига жавобан театр яқинда Самарқанд области дала меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатиш учун СССР халқ артисти Ҳ. Носирова, Ўзбекистон ССР халқ артистлари К. Юсупова, Ж. Низомхўжаев, Э. Йўлдошев, М. Давидов, республикада хизмат кўрсатган артист Д. Жабборова каби етук санъаткорлардан иборат концерт бригадасини ижодий сафарга жўнатди.

Томошабин қалбига янада чуқурроқ кириб бориш мақсадида театр янги мавсумдан бошлаб «Йўлдош концертлар» уюштиришни мўлжаллаган. Театрда спектакль қўйиладиган куни унда иштирок этмайдиган солистлардан иборат кичик бригадалар тузилади. Улар ўша куни завод клубларида, колхоз шийпонларида, ўқув юртларининг маданият саройларида ижодий учрашувлар, савол-жавоб кечалари ва концертлар ўтказади. Бу ҳам опера ва балет санъатини кенг омма орасида фаол тарғиб этишга ёрдам беради, деган умиддамиз.

Театр коллективи ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятини муваффақиятли бажариб, халқимизга, замонамизга муносиб ғоявий ва бадиий юксак опера ҳамда балет спектаклларини яратиб, томошабинларни хушнуд этади.

Ф. ЖЎРАЕВ,
А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театри директори.

◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ

Тошкент областининг «Политотдел» колхози физкультура ва спорт ишлари яхши йўлга қўйилган хўжаликлардан биридир. Бу ерда колхозчиларнинг фарзандлари спортнинг ҳар хил турлари билан мунтазам машғулотлар ўтказишлари учун шароитлар яратилган. Суратларда: колхоз ёшларининг спорт ҳаётидан лавҳалар келтирилган. Чим хоккей ўйнашга ихлос қўйган қизлар машқ пайтида, ўртада эса футболчилар машғулоти ва ёш курашчилар беллашуви акс эттирилган.

В. Таран фотолари.

ФУТБОЛ:

ҲУЖУМКОРЛИК НАТИЖАСИ

Ўн бир метрлик жарима тўпини қисқача пенальти деб юритилади. Бу, ҳимоясиз қолган дарвозабонга қарши яқиндан туриб тўп тепиш, деган сўздир. Тошкентда «Пахтакор» футболчилари билан чемпионат пешқадамларидан бири «Шахтёр» ўйинчилари ўртасидаги учрашувда ҳам дарвозабон икки маротаба ана шундай ёлғизланиб қолди.

Майдон эгалари учрашувни кўтаринки руҳда, ғалаба иштиёқида бошладилар. Пахтакорчилар учрашув охиригача ташаббусни бой бермасликка ҳаракат қилишди. Уларнинг кетма-кет ҳужумлари кончиларни бироз таҳликага солди. Ўн биринчи минутга борганда ҳимоячи Юрий Резник хатога йўл қўйди. Учрашувни хушёрлик билан бошқараётган москвалик судья Виктор Глебов шу ондаёқ ўн бир метрлик белгини кўрсатди. М. Ан «Шахтёр» дарвозабони Юрий Дегтяровни доғда қолдирди.

Шундан кейин кончилар ҳисобни тенглаштиришга зўр бердилар. Лекин, ўйиннинг биринчи қисмида ҳисоб 1:0 лигича қолди. Танаффусдан кейин эса Юрий Резник ўз хатосини тузатди. У «Пахтакор» дарвозасини аниқ нишонга олиб, ҳисобни тенглаштирди. 62-минутга борганда «Шахтёр» дарвозаси ёнида хавфли вазият юз берди. Ю. Дегтяров тўпни қўлдан чиқариб, кутилмаганда очиқ дарвозани мўлжалга олаётган В. Чуркин оёғига ташланди. Судья қатъиятлик билан яна одил ҳукм чиқарди. Ўн бир метрлик жарима тўпини тепишга тағин М. Ан юзланди. Ҳисоб, «Пахтакор» фойдасига 2:1 бўлиб ўзгарди.

Меҳмонлар асабийлашиб, судьяга намойишкорона қаршилик кўрсатдилар. В. Старухин эса судья ҳукми билан келишолмай, ноўрин ҳаракатларга йўл қўйди. Эвазига эса огоҳлантириш олди. Ўйин охирида кончиларнинг бу фаолиятини команда устозлари ҳам ёқлашганлиги маълум бўлди. Шу куни «Шахтёр» составида ўйнаган икки Юрийнинг хатолари командага қимматга тушди. «Шахтёр» учрашувга норозилик билдирди...

Қолган учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Торпедо» — ЦСКА — 0:0, «Нефтчи» — «Динамо» (Тб) — 3:3, «Динамо» (К) — «Динамо» (М) — 1:0, «Арарат» — «Локомотив» — 1:1.

Ҳ. НОСИРОВ.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

● **ЧИМ ХОККЕЙ.** Андижонда ўтказилган халқаро турнир ниҳоясига етди. Маҳаллий «Меҳнат» командаси Тошкентнинг «Политехник» коллективи билан ўйинда учинчи ғалабага (3:0) эришиб, турнир ғолиби бўлди. Польшанинг «Варта» командаси иккинчи ўринни эгаллади.

● **ХОККЕЙ.** Олий лига командалари мамлакат чемпионати мусобақаларини бошлаб юбордилар: «Спартак» — «Сокол» — 4:3, «Химик» — «Автомобилист» — 7:3, «Трактор» — «Динамо» (Р) — 3:2, «Салават Юлаев» — «Крилья Советов» — 2:5, «Торпедо» — ЦСКА — 1:7.

● **КУРАШ.** Бухорода Совет Иттифоқи Қаҳрамони Н. Ражабов хотираси соврини учун учинчи марта Бутуниттифоқ мусобақаси ўтказилди. Совринни жаҳон чемпиони Собир Қурбонов қўлга киритди. Унинг уч шогирди, «Маданият» колхозидан Х. Мансуров, Н. Қурбонов, О. Шодиевлар ғолиблик қилиб, устозлари ишончини оқладилар.

ОСМОНЎПАР БИНОЛАР

Кўҳна Бухоронинг янги қурилишлар районида 17 қаватли маъмурий бино барпо этила бошланди. Бу бино шаҳардаги янги жамоат марказининг архитектура ансамблига киради. Бу ерда шинам меҳмонхона, область кутубхонаси, газчилар маданият саройи, педагогика институтининг ўқув корпуслари ва ётоқхоналари фойдаланишга топширилган. Шаҳар маркази беш йиллик охирига бориб қуриб битказилади.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

реклама
ВА ЭЪЛОНЛАР

УЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИНИНГ
ТОШКЕНТ ҲУНАР-САВДО БИЛИМ ЮРТИ
1978—1979 ўқув йилига

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ БАҚҚОЛЛИК-КОНДИТЕРЛИК, ГАСТРОНОМИЯ, ГЎШТ-БАЛИҚ, СУТ МАҲСУЛОТЛАРИ, ГАЗЛАМАЛАР, ТИКУВ БУЮМЛАРИ, ПОЙАФЗАЛЛАР, ТРИКОТАЖ, ГАЛАНТЕРЕЯ, ПАРФЮМЕРИЯ, МАДАНИЙ-МАИШИЙ ВА ХЎЖАЛИК МОЛЛАРИНИНГ ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ СОТУВЧИ, КОНДИТЕР КАССИРЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИ.

УҚИШ МУДДАТИ 1 ВА 2 ЙИЛ.

Билим юртига Узбекистон шаҳарларида яшайдиган 15 дан 20 ёшгача (ҳамда Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган 23 ёшгача) бўлган 8, 9, 10 синф ҳажмида маълумотлилар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАРГА «КИЧИК СОТУВЧИ», «СОТУВЧИ», «СОТУВЧИ-КОНСУЛЬТАНТ», «СОТУВЧИ-КОНТРОЛЁР-КАССИР» ДЕГАН МАЛАКА УНВОНИ БЕРИЛАДИ.

Ўқувчиларга 32 сўм стипендия берилади, етим қолган болаларга, ота-она қаровисиз қолган болаларга ва Улуғ Ватан урушининг I, II группа инвалидларининг болаларига 41 сўмдан стипендия берилади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: Бош универмаг ва «Гастроном» республика конторасига қарашли йирик магазинларда ўтказилади.

БИЛИМ ЮРТИДА ЎҚИШ МУДДАТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома (асли), туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 3 дона фотосурат, халқ депутатлари совети шаҳар ижроия комитети савдо бўлимининг йўлланмаси (давлат савдо бўлимининг дирекциясидан йўлланма).

Билим юртининг адреси: Тошкент-173, Чилонзор массиви, Бобир кўчаси, 3-уй (4, 9, 19-трамвайларнинг «Чўпон ота», 13, 70-автобусларнинг «Медицина тез ёрдам касалхонаси» бекатлари). Телефон — 78-44-30.

Узбекистон ССР Ҳунар-техника таълим давлат комитетининг
ФАРҒОНА РАЙОН МИНДОН ҚИШЛОҒИДАГИ
106-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1978-1979 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилувчи слесарь мутахассислиги билан кенг профилли тракторчи-машинистлар; трактор, автомобиллар ва қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилувчи слесарлар; электромонтёр мутахассислиги билан насос станцияларининг машинистлари; 3-класс тракторчи-машинистлари; машинада сут соғиш операторлари; дурадгорлар.

Уқиш муддати — бир йил.

БИЛИМ ЮРТИГА 16-25 ЁШЛИ, 8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТИ БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ҲУЖЖАТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Билим юртига кирувчилар: директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома, таржимаи ҳоли, яшаш жойидан справка, 3х4 см. ҳажмли 6 дона фотосурат топширадилар.

Билим юртида таълим оладиган ёшлар учун барча маданий-маиший шароитлар яратилган: бепул ётоқхона, уч маҳал иссиқ овқат, қишки-ёзги кийим-кечак ва 10-20 сўм миқдорда стипендия берилади.

Уқиш даври узлуксиз меҳнат стажига киради.

Билим юрти қошида хоҳловчилар учун кечки бичиш-тикиш, 3-класс шофёрлик, радио-телевизор ва холодильник тузатувчи усталар, киномеханиклар ва секретарь-машинисткалар тайёрловчи курслар ҳамда кечки 9-10 синфлар мавжуд.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатган ёшларга техникум ва институтларга йўлланма берилади (улар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига конкурссиз кириш имкониятига эга бўладилар).

Билим юрти адреси: Миндон қишлоғи, 106-қишлоқ ҳунар-техника билим юрти («Фарғона — Миндон» ва «Водил — Миндон» автобусларининг «Гузар» бекати). Телефон: 2-34-21.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3/IX да **Оловиддиннинг сеҳрли шамчироғи** (12.00), **Дон Карлос** (19.00), 5/IX да **Афсоналар водийсида** (билетлар сотилган).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА (Ленин комсомоли номли Марказий маданият ва истироҳат боғининг «Яшил театри»да) — 3, 6/IX да **Аяжонларим.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА 3/IX да 12.00, 16.00 ва 19.30 да **«ҲАЙВОНОТ ДУНЁСИ — ДЎСТЛАР ДУНЁСИ» АТТРАКЦИОНИ** (ўргатувчи РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. Тихонов).

Узбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги, автотранспорт ва йўл хўжалигини илмий ташкил этиш бўйича Марказий ва Узбекистон республика правлениелари
ТОШКЕНТ ТЕХНИКА УЙИДА
5, 6, 7 сентябрь соат 10.00 да «ЮКЛАРНИ АВТОМАШИНАЛАРДА ТАШИШНИ БОШҚАРИШНИНГ АВТОМАТИК СИСТЕМАЛАРИ» деган темада
ИЛМИЙ-ТЕХНИКА КОНФЕРЕНЦИЯСИНИ ЎТКАЗАДИ

●

«ПРОМЖИЛВОДСТРОЙ»
трестининг
2-ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН КЎЧМА МЕХАНИЗАЦИЯ КОЛОННАСИГА
йўл ишчилари, механизаторлар, тунукачилар
КЕРАК

Меҳнат ҳақи ишбай. Иш кўчма характерда бўлганлиги учун 30 процент қўшимча ҳақ тўланади.

Мурожаат учун адрес: Бектемир шаҳри, Сувчилар микрорайони, кадрлар бўлими.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

3 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — «Зарядкага сафланинг». 10.00 — «Будильник». 10.30 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 11.30 — «Чўртан балиқ амри билан». Бадиий фильм. 13.00 — «Қишлоқ янгиликлари». 14.00—Музикали киоск. 14.25— «Анна Каренина». Фильм-спектакль. 17.10 — «Халқаро панорама». 17.35 — Бугун — Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни. 17.50 — Концерт. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — «Киносаёҳатчилар клуби». 19.40 — Концерт. 20.20 — «Ўн уч сгул». 21.30 — «Вақт». 22.00 — Хоккей. «Спартак» (М) — «Сокол» (К). 23.45 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Лирик концерт. 10.45 — Ҳужжатли фильм. 11.00 — «Кинокўзгудаги ҳаёт». 12.00 — «Қувноқ стартлар». 13.00 — «Бешинчи «Б»да ўқийдиган ғаройиб бола». Бадиий фильм. 14.30 — Ҳужжатли фильм. 15.00 — Реклама. 17.35 — Қўғирчоқ фильм. 17.45 — «Юлдузча». 18.15 — Эртага — премьера. 18.45 — «Бизнинг қишлоқдаги уйимиз». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — Бугун — Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни. 19.55 — Телеминиатюралар. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт». (Москва). 22.00 — «Мария учун олмослар». Бадиий фильм.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.50 — Фрунзе кўрсатувлари.

4 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Хатолар комедияси». Бадиий фильм, (1 ва 2-сериялар). 15.05 — Кинопрограмма. 15.50 — Ёш техниклар учун кўрсатув. 16.35 — Болалар концерти. 17.00 — «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун». 17.45 — «Учинчи йил — зарбдор йил». 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — «Хавфсизлик алифбеси». 18.55 — «Уззукун». Фильм-спектакль. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Лев Толстой ҳақида сўз». Ҳужжатли фильм, 3-қисм. 23.00 — Спорт: 1. Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. 2. Вертолёт спорти бўйича жаҳон чемпионати. 00.10 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Мультфильм. 18.15 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.45 — «Ахборот». 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.50 — Музикали кўрсатув. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Шоли ўримини ипатоволиклар тажрибаси асосида ўтказайлик». 22.15 — «Чили узра тун». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Евдокия». Бадиий фильм. 20.40 — Ҳужжатли фильм. 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — Фильм-концерт. 21.55 — «Эркакларга кўз ёши ярашмайди». Бадиий фильм.

Радио

3 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Янги музикали ёзувлар». 9.15 — «Табассум». 10.30 — «Қувноқ оҳанглар». 11.15 — Москва. «С добрим утром!» 12.10 — «Узбекистан индустриальний». 13.00 — «Беш йиллик илғорлари ҳақида ҳикоялар». 13.30 — Нефть ва газ саноати ходимлари учун концерт. 14.00 — «Оқ олтин карвон-карвон». 15.00 — «Мактаб ва ҳаёт». 15.40—«Эзоп» (спектакль). 17.20 — «Беш йилликнинг олдинги маррасида». 17.30 — Концерт. 18.15 — «Ёшлик». 19.00 — Москва. Халқаро шарҳловчилар даврасида. 19.30 — Қўшиқлар ва рақслар. 20.25 — «Менинг муҳаббатим». Вокал-симфоник сюита. 21.00 — «Табассум». 22.28 — Лирик қўшиқлар. 23.15 — Дам олиш концерти.

4 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Яхши кайфият». 9.15 — «Ленинча радиолекторий». 9.30 — Лирик концерт. 11.15 — Абу Али ибн Сино туғилган куннинг 1000 йиллигига. 11.30 — «Совет Ўзбекистони санъати» журнали саҳифаларида. 12.00 — «Узбекистан индустриальний». 13.00 — «Маҳсулот сифати — асосий масала». 14.00 — КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга. 16.10 — М. Левиев асарлари. 18.15 — «Қишлоқ посёлкаларининг келажаги». 18.30 — Москва. «Инсон ва қонун». 19.40— «Шу ҳафтанинг энг муҳим сиёсий воқеалари». 19.50 — Халқ чолғу ансамбли чалади. 20.25 — Арман куйлари. 21.00 — Концерт. 21.30 — «Уруш ва тинчлик» (романдан боб). 22.28 — А. Пўлат шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.20 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП. Тошкент, Ленин проспекти 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-33, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05. секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР. партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси— 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24. ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27. хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42. Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66; Нашриёт диспетчери — 32-75-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02664. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 202.